శ్రీరస్తు.

కలియుగాది ౪౯౭౩ నే హాదప్రజోత్పత్తిసంవత్సర

వృశ్చికమాసదొళగెవుంటాగువ

పూర్ణసూర్యగ్రహణవివరవు.

ఇదు.

చెన్నపురి, గవర్నమెంటునక్షత్రాఫీసు

ప్రథమసహాయజ్యోతిషసిద్ధాంతి

చింతామణి, రఘునాథాచార్యరింద

రచిసల్పట్టితు.

చెన్నపురి.

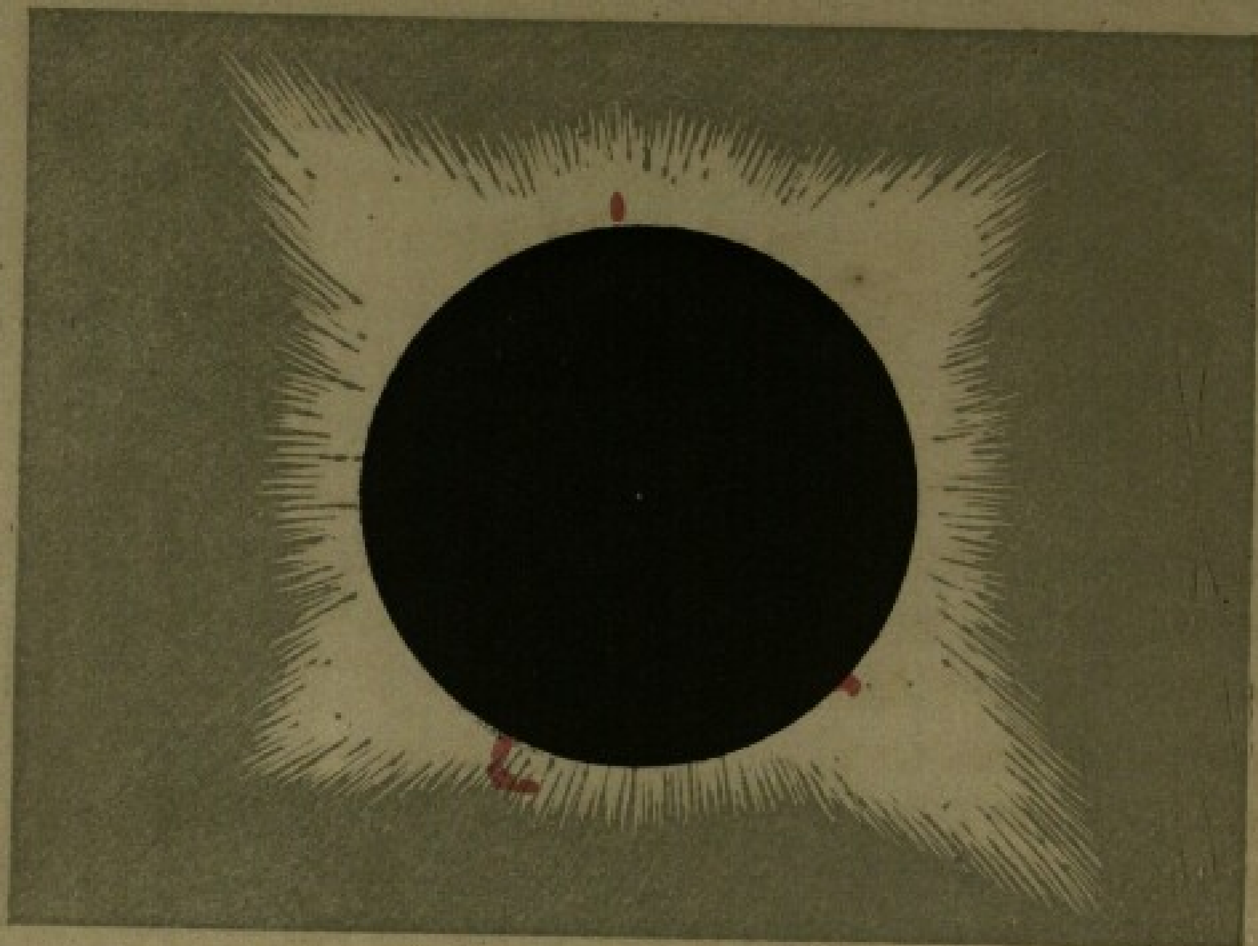
పంచభాషాసంజీవినీముద్రాక్షరశాలెయొళగె

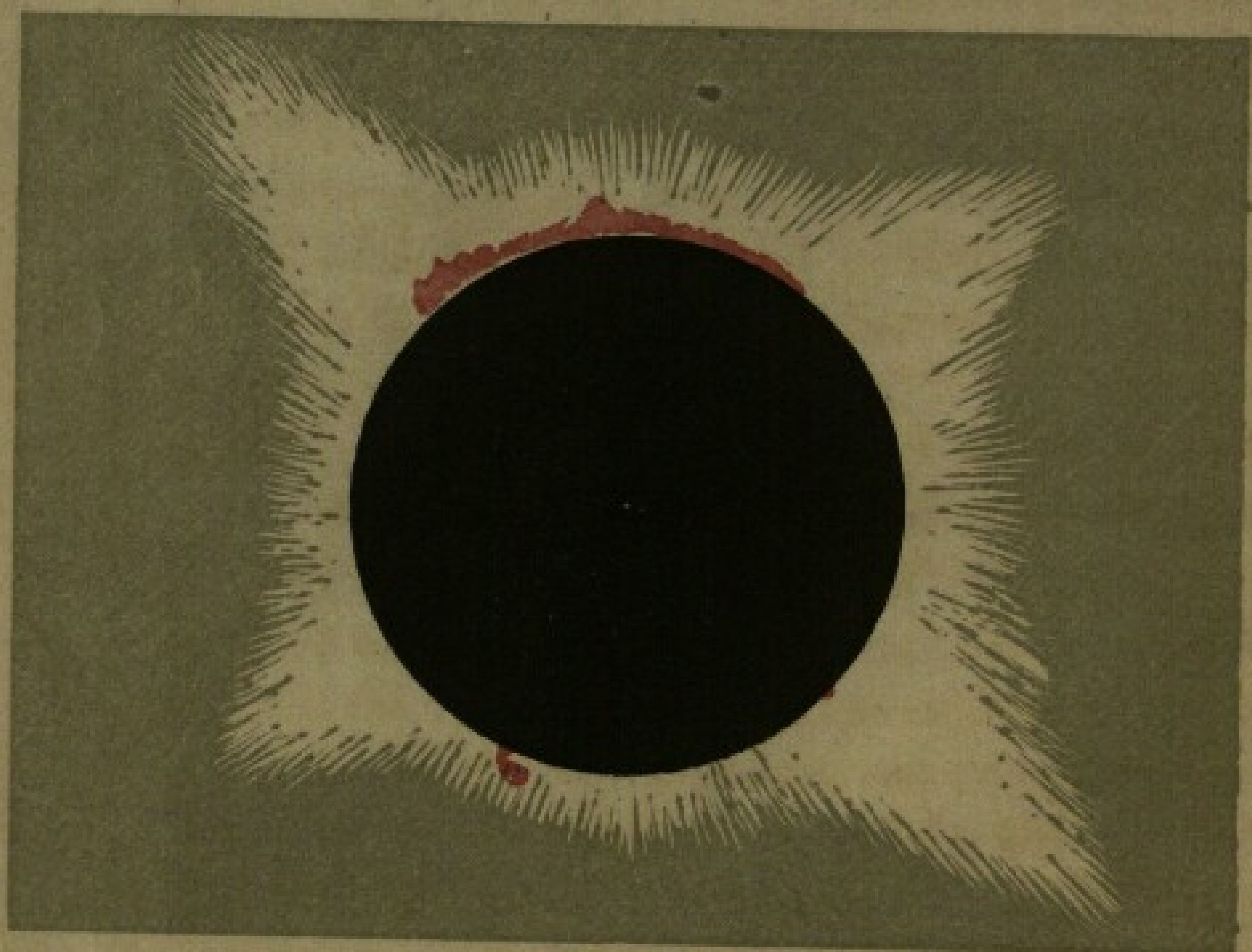
ముద్రిసల్పట్టితు.

౧౮౭౧ నే సం.

ఈ గ్రంథపుస్తకవు.

ద్రమిళ ఎందు కరెయల్పడువ తమిళ భాషెయింద గ్రంథకర్తర అపేక్షె ప్రకార మద్రాస్ ప్రసిడెన్సి కాలేజి కన్నడ ప్రథమ బోధకరు మైసూరు రాఘవేంద్రాచార్యరవరింద కన్నడదల్లి భాషాంతరిసల్పట్టద్దు. మత్తు ఈపుస్తకవు తెలగు, తమిళు, మలేయాళి, ఈమూరు భాషెగళిందలూ ముద్రిసల్పట్టు ఇరుత్తదె.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಸಂವತ್ಸರದಪೂರ್ಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವು.

೧. ಯೀ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಸಂವತ್ಸರ ಕಾರ್ತಿಕಬ ೩೦ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳು ೧೨ ನೇತೇದಿಬೆಳಗಾಗವುಂಟಾಗುವಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವುಯೀಭರತಖಂಡದೊಡನೆಸೇರಿದ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡಾ-ಮೈಸೂರು-ಕೊಯಂಬುತ್ತೂರು-ಮೊದಲಾದಪಶ್ಚಿಮದೇಶದೊಳಗೂನೂ- ತಿರುಚನಾಪಲ್ಲಿ-ತಂಜಾವೂರು-ಮಧುರ-ಪುದುಕೋಟೆಮೊದಲಾದದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ- ಯಿವಕ್ಕೆಸಮೀಪವಾಗಿರುವಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ-ಸಂಪೂರ್ಣಗ್ರಾಸವಾಗಿಮಿಕ್ಕಾದಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿನ್ಯೂನಗ್ರಾಸವಾಗಿಕಳಿಯುವದು.

೨. ಪೂರ್ಣಗ್ರಾಸವುಂಟಾದದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಸಂಗಡಸಂಬಂಧಹೊಂದಿದಚಂದ್ರನು-ಇರಳುಹಗಲುಗಳಿಗೆಕಾರಣನಾದಸೂರ್ಯನತೀಕ್ಷ್ಣಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆಗೊಳಿಸಿಹತ್ತಿರುಗಲನ್ನು ರಾತ್ರಿಯಂತೆಮಾಡಿ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಹಾಗೆನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿ ಸ್ತಂಭೀಭವಿಸಿಹಗಲಹೊತ್ತುಸೂರ್ಯಕಿರಣದಿಂದಮರೆಯಾಗಿದ್ದನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿ ಭೂಮಿಯಮ್ಯಾಲಿರುವ-ಮೃಗಗಳು-ಪಕ್ಷಿಗಳು-ಮರಗಳು-ತೃಣಾದಿಗಳುಪುಷ್ಪಗಳುಮೊದಲಾದವಗಳಸ್ವಭಾವಗುಣವನ್ನು ತೇಜಸ್ಸನ್ನುಬೇರೆಪಡಿಸಿ-ಯಿಂಥಾವಿವಿಧವಿನೋದಗಳನುಪ್ರೊಂದುತೋರಿನೋಡಿ ಯಿದ್ದವರಿಗೂಸರುಮಿಗಿಲಷ್ಟರಿಯನ್ನು ಯಿತರರಿಗೊಂದುವಿಧವಾದಂಜಿಕೆಯನ್ನುವುಂಟಾಗಿಸಿ ಬಹುಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನುವುಂಟುಮಾಡುವದು.

೩. ಸರ್ವಜ್ಞಾನಿಯಾದಕರ್ತನಾದಮೇಲೆಹೇಳಿದಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದಮಹಾದ್ಭುತದೊಡಗೂಡಿದಧರ್ಮವುಳ್ಳಗ್ರಹಣವನ್ನುನಾವುವಿಶೇಷಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ-ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದೊಳಗೇವೆನೋಡಹೋಗತೇವಾದಕಾರಣಅದರನ್ನುಯಾವದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿಹ್ಯಾಗೆ ವಿನೋದದಿಂದ ನೋಡಹೋಗುವೆವೋ-ಅದರವಿವರತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆಮುಂದಾಗಿ-ಗ್ರಹಣವುಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆಕಾರಣವನ್ನು ಆಕಾರಣನಮ್ಮಹಿಂದೂಜ್ಯೋತಿಷಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂಯಿತರಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ಸರಿಹೋಗಿರಲು ಯಿದು ಪುರಾಣವಿರುದ್ಧವೆಂದು ಕೆಲವರುನೆನೆಯುವದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಅದನ್ನು ಕುರಿತುವಿವರಿಸಿದೆನು.

ಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು.

೪. ಸೂರ್ಯ ಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಆಚ್ಛಾದಿಸುವದು ಚಂದ್ರನು ಯಂದು ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಆಚ್ಛಾದಿಸುವದು ಭೂಛಾಯೆ ಅಗಿಆಚ್ಛಾದನೆಗೆ ಕಾರಣವುತ್ತೊಂದಿಲ್ಲಅದುಹ್ಯಾಗೆಂದರೆಸರ್ವೇಶ್ವರನುಯೀ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಾದಿಗ್ರಹಗಳನ್ನುಬೇಲದಹುಣ್ಣಿಮೆನೋಪಾದಿಗೋಳಾಕಾರವಾಗಿಸೃಷ್ಟಿಸಿಅವಗಳೊಳಗೆಕೆಲವಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನಗ್ರಹವೆಂದೂನು-ಉಪಗ್ರಹವೆಂದೂನು-ವಿಭಾಗಿಸಿಅವರೊಳಗೆ-ಪ್ರಧಾನಗ್ರಹವನ್ನುಉಪಗ್ರಹವುಸು

ತ್ತುವಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಿದ್ಧಾನೆ-ಅಂಗಾರಕಾದಿತಾರಾಗ್ರಹಗಳೊಳಗೆಕೆಲವುಗ್ರಹಗಳಿಗೆ-ಉಪಗ್ರಹಗಳಾಗಿವುಂಟು- ಅವುಕಮ್ಮಪ್ರಧಾನಗ್ರಹಗಳನ್ನು-ಸುತ್ತುಬರುವ ವಿಧಾನದಿಂದಚಂದ್ರನು-ಈಭೂಮಿಗೆವಂದುಉಪಗ್ರಹವಾದ್ದರಿಂದ-ಅವನು ಯೀಭೂಮಿಯನ್ನುಸುತ್ತುತ್ತಿರುವನು- ಯೀವಿಧವಾಗಿಕಮ್ಮಉಪಗ್ರಹಗಳೊಡಗೂಡಿದಪ್ರಧಾನಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲ ವುಕ್ರಮಿಗೆವುಂಟಾಗಿರುವ ಗತಿಗಳಪ್ರಕಾರಆತ್ಮಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ-ಸರ್ವಪ್ರಧಾನಗ್ರಹವಾದಸೂರ್ಯನ್ನಸುತ್ತುತ್ತಿರುವವು

೫. ಮೇಲಿನಗ್ರಹಗಳ ತೇಜಸ್ಸುಗಳಿಗೆಕಾರಣ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲ ದೆವುತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲವು - ಅದುಹ್ಯಾಗೆಂದರೆನಾವುಆವಾಸವಾಗಿರುವಭೂಮಿಮೃದ್ಗೋಳಕವಾದ್ದರಿಂದಸೂರ್ಯನಿಗಅಭಿಮುಖವಾಗಿರುವ ಭೂಗೋಳಕದಅರ್ಧಭಾಗಮಾತ್ರವುಸೂರ್ಯಕಿರಣಬೀಳುವದು-ಆಭಾಗದಲ್ಲಿರುವರುಆಕಾಲವನ್ನು ಹಗಲೆಂದೂನು - ಸೂರ್ಯನಿಗಭಿಮುಖವಾಗಿರುವಮತ್ತೊಂದು ಭೂಗೋಳಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಬೀಳದಾದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರುವವರುಆಕಾಲವನ್ನು ರಾತ್ರಿಯೆಂದೂನುವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವರು ಅಪ್ರಕಾರ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನಾದ ಸೂರ್ಯನುತನ್ನಸುತ್ತ ಮೃದ್ಗೋಳಕಗಳಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಯೆಲ್ಲಾಗ್ರಹಗಳಿಗೂತನ್ನಕಿರಣಪ್ರಸಾರದಿಂದಆಯಾಯಗೋಳಕಾರ್ಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಮಾಡುತ್ತಯಿದ್ದಾನಲ್ಲವೆ-ಆದ್ದರಿಂದ ಚಂದ್ರಾದಿಸಮಸ್ತಗ್ರಹಗಳಿಗೆಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳಿಂದತೇವುಂಟು ಮಾಡಿದಜ್ಯೋತಿಯಲ್ಲದೆಸ್ವಕೀಯಜ್ಯೋತಿಸ್ಸುಅಲ್ಲ.

೬. ಹೀಗೆಸಂಚರಿಸುತಿರುವಗ್ರಹಗಳೊಳಗೆನಮಗೂಸೂರ್ಯನಿಗೂನು-ನಡುವೆಬರುವ- ಬುಧನು-ಶುಕ್ರನು-ಚಂದ್ರನು- ಯೀಮೂರುಗ್ರಹಗಳಕತ್ತಲೆಯಾದಗೋಳಕಾರ್ಧಗಳ ನನ್ನಾವುನೋಡುವೆವಾದಕಾರಣ-ಆಗ್ರಹಗಳುಸೂರ್ಯನಿಗೆಯಾವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯಷ್ಟುಮಾತ್ರದೂರದಲ್ಲಿಇರುವೊ ಅವುಗಳಿಗೆತಕ್ಕಹಾಗೆಆಯಾಯತಮೋಗೋಳಕಾರ್ಧಬಿಂಬದ ತೇಜಸ್ಸುವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯವಾದಹಾಗೆನಮಗೆತೋರುವದು- ಆದರೆಬುಧಶುಕ್ರರುಗಳಕಳಾವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯಗಳುಬರಿಯಕಣ್ಣಿಗೆತಿಳಿಯವು-ಯೀಮೂರುಗ್ರಹಗಳಿಗೂನು-ಪೂರ್ಣವಾಗಿಕಳಾಕ್ಷಯವುಂಟಾಗುವಕಾಲದಲ್ಲಿಮೇಲಿನಗ್ರಹಗಳತಮೋಗೋಳಕಾರ್ಧಮಾತ್ರವನ್ನು-ನಾವುನೋಡತೇವೆ - ಆದ್ದರಿಂದಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಹಗಳುನಮಗೆದೃಶ್ಯಗಳಾಗವುಸೂರ್ಯಬಿಂಬವುಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಸರಿಯಾಗಿ-ಯೀಮೂರುಗ್ರಹಗಳು ಬಂದಾಗಮೇಲಿನಗ್ರಹಗಳತಮೋಬಿಂಬವುಕಣ್ಣಿಗೆಕಾಣಬಹುದು.

೭. ಚಂದ್ರನು-ಬುಧನು- ಶುಕ್ರನು - ಯೀಮೂರುಗ್ರಹಗಳೊಳಗೆಸ್ಥೂಲಗ್ರಹವಾದಚಂದ್ರನು-ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವನ್ನುದಾಟಿಹೋಗುವಕಾಲದಲ್ಲಿ-ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವನ್ನುಪೂರ್ಣವಾಗಿಆಗಲಿವಂದು ಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ-ಮರೆಪಡಿಸುವದನ್ನುನಾವುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ-ನೋಡತೇವಾದ್ದರಿಂದ - ಅದಕ್ಕೆಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಮವುಂಟಾಗಿಧೆ ಮಿಕ್ಕಾದಯರಡು ಚಿಕ್ಕಗ್ರಹಗಳಾದಬುಧಶುಕ್ರರು ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವನ್ನುದಾಟಿಹೋಗುವದುಬರಿಯಕಣ್ಣಿಗೆತಿಳಿಯಬರುವದುಸ್ವಲ್ಪಕಠಿನವಾದ್ದಗಿಂದ- ಹಾಗೆಸಂಭವಿಸುವದುಅಶಕ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಯಿವರುಗಳಿಂದಸೂರ್ಯನಿಗೆವುಂಟಾಗುವವಂದುವಿಧದಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿವುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ-ಹೆಸರೂಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಆದಾಗ್ಯೂಅದರನ್ನ ಸಾಧಾರಣವಾದನಳಿಕಾಯಂತ್ರದಿಂದನೋಡುವಾಗ-ನೀಲವೃತ್ತವಾಗಿವಂದುಕಳಂಕವು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದಲ್ಲಿಅಡ್ಡವಾಗಿಹೋದಹಾಗೆ ಚನ್ನಾಗಿತಿಳಿಯುವದಾದ್ದರಿಂದಆದಕ್ಕೆ - ರವಿಬಿಂಬೋಪರಿಬುಧ ಗಮನವೆಂದೂನು-ಶುಕ್ರ ಗಮನವೆಂದೂನು-ಹೆಸರಿಡುವೆವು - ಯಿಂಥಾಯೀಯರೆಡುಗ್ರಹಗಮನಗಳೊಳಗೆ-ಶುಕ್ರಗಮನವು-ಹೊಗೆಯಿಲ್ಲ ಧೀರಂಗುಹಾಕಿದಕನಡೀಮೂಲಕವಾಗಿನೋಡಿದರಾದರೆ - ಬರೀ

కణ్ణిగె తిళియువదు, (సుమారు ౧౦౦ సంవత్సరక్కె ఒందు సారి సంభవిసుత్తిరువ హెచ్చు ఆశ్చర్యకరవాద-యీశుక్రగమనవు ముందె బరువ ౧౮౭౪ నె సంవత్సరదల్లి సంభవిసుత్తదె అదు యీదేశదల్లి తిళియువదు అదన్ను నోడువ నిమిత్తవాగి- ఇంగ్లీషు జ్యోతిషసిద్ధాంతిగళు-కెలవరు ఈగళింద-అదక్కె-ఆగతక్క-యంత్రపరిజనసన్నాహగళన్ను-సిద్ధమాడతక్కవరు (స్థూలగ్రహవాద చంద్రనిందావుంటాగువ సూర్యగ్రహణవన్ను నావు బరియకణ్ణినిందలే స్పష్టవాగి నోడతక్కవాద కారణ - యీసూర్యగ్రహణక్కె మాత్ర ప్రసిద్ధివుంటాగిదె.

౮. బుధశుక్రరుగళ-రవిబింబోపరిగమనగళు-అవరుగళ-నీచోచ్చగాఢాస్తమయకాలగళల్లిగెయు - చంద్రనిందవుంటాగువ సూర్యగ్రహణవు- చంద్రనగాఢాస్తమయవాద అమావాస్యాంతకాలదల్లియు - వుంటాగువదల్లదె-మిక్క-వేళెగళల్లి వుంటాగలారదు-హాగిరతిరలు-కెలవు సామాన్యజనరు-అయ్యయ్యో- ఇదేను ఆశ్చర్యవు-అమావాస్యదివసచంద్రనే కాణిసదిరలు-చంద్రనిందగ్రహణవుంటాగువదెందు-హేళువదు హ్యాగె నంబబహుదు- పురాణగళల్లి హేళిరువహాగె- రాహుకేతుగళెంబ సర్పరు నుంగిద్దారెంబువదె సరి-అనుత్తహేళుత్తారె-ఇంథా అభిప్రాయవు తప్పెంతవల్లదె బేరెయిల్ల - అదన్నుసరితుబళిక వివరిసల్పడువదు-అదరెయు - యిల్లి ఒందుదృష్టాంతవన్ను ఉదహరిసువెను- అదుయావదెందరె-చంద్రబింబవు అతిస్వల్పకళెయొందిగె యాడిదాగ- నావు చంద్రన్న-పూర్ణనోడిద్దాదరె-చంద్రనగోళకార్ధభాగదల్లి-సూర్యకిరణబిద్దఅల్పభాగవు - అతిప్రకాశవాగియు-మిక్కభాగవు మందవాగియు చన్నాగి తిళియువదల్లదె అదరింద చంద్రబింబ హాగాగియూ నమగె నిదర్శనవాగువదెందు హేళబేకాగిరలు - చంద్రబింబవే కాణిసదే హోగిదెయెంబువదు హ్యాగె సరియాగువదు.

౯. ప్రతిగాఢాస్తమయకాలదల్లియూ సూర్యనిగూను యీభూమిగూ నడువెయీ మూరు గ్రహగళు బరతక్కవు ఆగియూను-ఈభూమియల్లిరువరిగె సూర్యన్న-మరెమాడువ స్థానదల్లి యీగ్రహగళు బరువదాదమాత్రక్కె సూర్యగ్రహణవుంటాగువదు- మేలాగి ప్రతిపూర్ణిమాంతకాలదల్లి యీసూర్యనిగూ-చంద్రనిగూ-నడువె భూమియిరువల్లి యీభూచ్ఛాయెయల్లి చంద్ర ప్రవేశిసిదనాదరె-అష్టుమాత్రక్కె చంద్రగ్రహణవుంటాగువదు-సూర్యబింబద మధ్యస్థానవు చంద్రబింబద మధ్యస్థానవు సమసూత్రవాగి కాణిసబరువ ప్రదేశదల్లిరువరిగె మాత్ర సూర్యబింబవు పూర్ణవాగి ఆగలి-అదర ఒందు మధ్యభాగవాగలి మరెయాగువదాద్దరింద అదు పూర్ణసూర్యగ్రహణవెందాగలి కంకణగ్రహణవెందాగలి హేళల్పడువదు- ఈ ప్రకారవె భూఛాయెయింద చంద్రబింబవు పూర్ణవాగి ముచ్చల్పట్టద్దాదరె - అదు పూర్ణచంద్రగ్రహణవెందు హేళల్పడువదు - సూర్యబింబద ఒందొందు భాగవన్ను చంద్రను మరెమాడువదరింద వుంటాగువ సూర్యగ్రహణవన్ను చంద్రబింబ ఒందు పార్శ్వవన్ను భూఛాయె ఛాదిసువదరింద వుంటాగువ చంద్రగ్రహణవన్ను ఛాయాప్రమాణక్కె తక్కహాగె పార్శ్వగ్రహణగళెందు హేళల్పడువవు.

౧౦. చంద్రబింబద అడ్డళతె- సూర్యబింబద అడ్డళతెగె ౪౦౦ మడి చిక్కదాగిద్దాగ్యూ ఈభూమిగె చంద్రనిరువదూరక్కింత సూర్యను ౪౦౦ మడిగళు అధికవాదదూరదల్లిరు

ದ್ದರಿಂದನಮ್ಮದೃಷ್ಟಿಗೆ-ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವುಚಂದ್ರಬಿಂಬವು- ಕೊಂಚಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಂದೇಪರಿಮಾಣವುಂ
ಟಾಗಿರುವವಾಗಿಕಾಣಬರುವವು-ಮೇಲೆಸೂಚಿಸಿದಅಂತರಕ್ಕಿಂತಲುಭೂಮಿಗೆಸೂರ್ಯನತಿದೂರದಲ್ಲಿಯು
ಚಂದ್ರನತಿಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯು ಇರುವಾಗಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿಸೂರ್ಯಬಿಂಬ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ
ಯುಚಂದ್ರಬಿಂಬದೊಡ್ಡದಾಗಿಯು ಕಾಣಬರುವದರ ಕಾರಣಅದುಪೂರ್ಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವಾಗು
ದುಮೇಲಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆಸೂರ್ಯನುಪರಮಸಮೀಪವಾಗಿಯು- ಚಂದ್ರನುಪರಮ ದೂರವಾಗಿಯು ಇ
ಇರುವಾಗ-ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾದರೆಸೂರ್ಯಬಿಂಬವುದೊಡ್ಡದಾಗಿಯು-ಚಂದ್ರಬಿಂಬಚಿಕ್ಕ
ದಾಗಿಯುಕಾಣುವಕಾರಣ- ಅದುಕಂಕಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವಾಗುವದುಪೂರ್ಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ
ಲ್ಲಿ ನಿಮೀಲನೋನ್ಮೀಲನಾನಂತರ ಕಾಲವು ಅಂದರೆಬಿಂಬಾದರ್ಶನಕಾಲವು ೨೦ ವಿನಾಡಿಗಧಿಕಬೀ
ಳಲಾರದುಮೇಲಾಗಿ ಪೂರ್ಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದಿಂದುಂಟಾಗುವಚಂದ್ರಛಾಯಾ ೧೫೦ ಮೈಲು
ಗಳಿಗೆಕಕ್ಕ ೧೫ಗಾವದಕ್ಕೆಮೇಲೆವ್ಯಾಪಿಸಲಾರದು-

ಪೌರಾಣಿಕಮತವು,

೧೧. ಇದಕ್ಕೆ-ಮುಂಚೆಹೇಳಿದಪ್ರಕಾರಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ - ಚಂದ್ರನು- ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ
ಕ್ಕೆ-ಈಭೂಮಿಯೂನು ಕಾರಣವೆಂದು-ಈಭೂಮಿಯೊಳುಳ್ಳಸಮಸ್ತಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವರ್ತಕ
ರೂನು-ವಿವೇಕಿಗಳೂನುಅನೇಕಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವದಲ್ಲದೆನಮ್ಮಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಗ
ಗಳೂನುಇತರಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂನುಆಮೇಲೇನೆಲುದ್ಘೋಷಿಸುತಲಿದೆಆಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಹೇಳಿರು
ವಂತೆರನಾಗಿ-ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರುಗಳಸ್ಥಾನವು-ಗತಿಯುದೂರವುಪರಿಮಾಣವುಮೊದಲಾದವಗಳನ್ನುತಿ
ಗದುಕೊಂಡುಗಣಿತಮಾಡಿಅದರಿಂದ-ಈಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ-ಈಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುಗ್ರಹಣವುಂಟಾಗುವದೆಂ
ದುದೃಢವಾಗಿಹೇಳುತ್ತಾರೆ-ಆಪ್ರಕಾರವೆನಿದರ್ಶನವುಆಗುತಲೆ - ಹಾಗಿರಲು-ಕೆಲವುಪಾಮರಜನರು
ರಾಹುಕೇತುವುಗಳೆಂದುಸರ್ಪಾಕಾರವುಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸರು-ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನುನುಂಗುವದರಿಂದಗ್ರಹ
ಣವುಂಟಾಗುವದೆಂದೂನು-ನಮ್ಮಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ-ಈಪ್ರಕಾರವೆಹೇಳಿರುವದಾಗಿಯೂನುಹೇಳು
ತ್ತಾರೆ-ಅದುಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲೆ-ಅಂತತೋರುತ್ತೆ-ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ-ಕೆಲವುಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿಹೇಳಿರುವಜ್ಯೋ
ತಿಷವಿಷಯಗಳನು-ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಅರ್ಥಮಾಡುವಾಗಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಬಹಳವ್ಯತ್ಯಾಸವಿ
ದ್ದಹಾಗೆ-ನನಗೂತೋಚಿಅದುನಿವರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ - ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ
ಯೂನು-ತರ್ಕವೇದಾಂತಾದ್ಯನೇಕಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂನು- ಸಮರ್ಥರಾಗಿಯೂನು - ಜ್ಯೋತಿ
ಷಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನು- ಅನೇಕವಿಧವಾಗಿಪರೀಕ್ಷಿಸಿಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತಗಳನ್ನುಗ್ರಹಿಸು
ವಶಕ್ತಿವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ - ಇಂಗ್ಲೀಷುಭಾಷೆಯೊಳಗಾಗಲಿ-ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರು ಮಾಡಿರುವಯಂ
ತ್ರಗಳನ್ನುಜ್ಯೋತಿಷಮೊದಲಾದವುಗಳುನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವರಾಗಿದ್ದವ
ರನ್ನುತಮ್ಮಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದಲು-ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದಲುಅವಗಳನ್ನುನಿಗ್ರಹಿಸುವಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿವುಳ್ಳವರಾ
ಗಿಯೂನುಇರುವಶ್ರೀಪೆರಂಬೂರಾಮಾರುವಾಸಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಹಂಸಪರಿವ್ರಾಜಕರಾ
ದಶ್ರೀಶ್ರೀನಿವಾಸಜೀಯರಬಳಿಯಲ್ಲಿಪುರಾಣಗಳೊಳಗೆಹೇಳಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಷಾಂಶಗಳನ್ನುಕುರಿ
ತುಕೇಳಿದಾಗಪುರಾಣಗಳೊಳಗಿರುವಜ್ಯೋತಿಷವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂನು-ಜ್ಯೋತಿಷಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ-ಸರಿ
ಯಾಗಿಯೇಇವೆಯೆಂದು -ಅದಕ್ಕೆ-ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿಗ್ರಹಣವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ - ಕೆಲವುಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ

హేళియిరువవచనగళన్నుదాహరిసికొళ్ళిఅవగళ తాత్పర్యగళన్న సంగ్రహవాగి బరయుత్తిద్దేనెందరె.

౧౨. లోకప్రసిద్ధవాగిరువ-సూర్యచంద్రగ్రహణగళొళగె-సూర్యగ్రహణక్కె-చంద్రఛాయయూను-చంద్రగ్రహణక్కె-భూఛాయెయూను కారణవాగివె యెందు గణిత సిద్ధాంతగళొళగెయిరువహాగె పురాణసిద్ధాంతగళొళగూ-ఈప్రకారవాగేవుంటాగువఛాయగళిందలే గ్రహణవువుంటాగువదెందు హేళియిదెయో హొరతు-బ్యారెయిల్లహ్యాగెందరె-శ్రీవిష్ణుపురాణ ౨ నేఅంశ ౮ అధ్యాయ ౪ శ్లోకదల్లి

శ్రీనాభిమఃశిపంచాశిపణ్ణెమిన్నక్షయాత్మకే।
సంవత్సరమయేకృత్స్నం కాలచక్రం ప్రతిష్ఠితం॥

యెందు సమస్తజ్యోతిశ్చక్రగళిగూ ఆధారవాగి సకలసంవత్సరమయవాగి హేళల్పట్టితగణచక్రక్కె-

అహస్త్రినాభిస్సూర్యస్యపకటక్రస్యవైస్మృతః,

యెందు మత్స్యపురాణవచనదింద సూర్యప్రకాశవే కారణవాగియిరువహగలు-నాభియాగిహేళిద్దరింద సమస్తవాదజ్యోతిశ్చక్రవూనుసూర్యనసుత్తలు తిరువదూయెందు యేర్పాటాగువదూ.

౧౩, మేలాగిమేలినఅంశవు ౧౧ నే అధ్యాయ ౨౬ నేశ్లోకవ్యాఖ్యానదొళగె విష్ణుచిత్తాచార్యరువుదాహరిసియిరువకూర్మపురాణవచనగళాద-

హరికేశస్తుయః ప్రోక్తస్సూర్యరశ్మిర్నక్షత్రపోషకః। విశ్వకర్మాతథారశ్మిర్బు
ధంపుష్ణాతిసర్వదా। విశ్వవ్యచాసూర్యరశ్మిసితంపుష్ణాతినిత్యశః। సూర్యరశ్మి
స్సుషుమ్నాథ స్తర్పితస్తేనచంద్రమాః। సంయద్వసురిత్యాఖ్యోయస్సపు
ష్ణాతిలోహితం। బృహస్పతింప్రపుష్ణాతిరశ్మిరర్వావసుప్రభో। శన్నై
శ్చరంప్రపుష్ణాతిసప్తమస్తుస్వరాడ్వయః

యివుగళిందసూర్యనసుత్తయిరువగ్రహగళువరశెక్రమవాగి-బుధను-శుక్రను-చంద్రను-కుజను-గురువు-శనైశ్చరనుయిరువహాగు-ఆగ్రహగళతేజస్సుగళిగె - కారణసూర్యరశ్మియెందుయేర్పడువదు.

౧౪. చంద్రనకళావృద్ధిక్షయగళిగెకారణవేనెందరెశ్రీభాగవత ౫ నేస్కంధ ౨౨ నే అధ్యాయ ౯ నేశ్లోకదల్లి

అథచాపూర్యమాణాభిరపక్షీయమాణాభిశ్చకలాభిఃపితౄణా
మహోరాత్రాణిపూర్వపక్షాపరపక్షాభ్యాంవిదధానః,

యెందుచంద్రమండలదవుపరిభాగదల్లిరువహాగెహేళల్పట్టపితృదేవతెగళిగె-శుక్లపక్షదల్లివుంటాగువ కళావృద్ధియిందహగలన్న- కృష్ణపక్షదల్లి క్షయదిందఅవరిగెరాత్రియన్న-చంద్రనువుంటుమాడువహాగూను శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణసుందరకాండవు ౫ నేసర్గ ౬ నేశ్లోకదల్లి

"మహాగ్రహగ్రాసకువినష్టపంశః"
యందు హేళిరువదరింద చంద్రన కళావృద్ధిక్షయగళిగె చంద్రమండలవన్ను బిడుకిరు
వ సూర్యరశ్మియవ్యాప్తి కారణవెందూ హేళిదె"

౧౫. చంద్రకళావృద్ధిక్షయగళిగె సూర్యన బళియిందచంద్రమండలదల్లి బిడల్పడువకిర
ణవె కారణవెందు హేళిరువదరిందలూ చంద్రనవందు పక్షవె సర్వదా నమిగె అభిముఖవా
గి కేళియు త్తబరువద్దరిందయు త్తియింద యోజిసిదరె మేలిగడెయల్లిరువ సూర్యనిగె కెళ
గేనే యీభూమియన్ను చంద్రను మండలాకారవాగి సుత్తబరువహాగె ఏర్పడువదరింద
యీభూమిగె చంద్రన్నువుపగ్రహవాగి హేళబేకెంతాయితు.

౧౬. అవరుయుక్తిపూర్వకవాగి హేళిదపురాణవచనఅర్థగళొళగె సూర్యను స్థిర
నెందూ సర్వగ్రహగళు సూర్యన సుత్తబరువవు యందూ ఆ సూర్యన సమీపదల్లి-బుధను-అ
దక్కె-మేలిన కక్ష్యదల్లి శుక్రను - అదక్కె-మేలె చంద్రను అదక్కె-మేలె కుజాది గ్రహగళు
యివెయందూను భూమిగె చంద్రను ఉపగ్రహవెందూను స్థిరపట్టద్దరింద యివు ఇంగ్లీషు న
వీన జ్యోతిష సిద్ధాంతక్కె-సరియాగి యిదె నమ్మ జ్యోతిష సిద్ధాంతగళల్లి భూమి స్థిరవెం
దూను-సూర్యను-కుజను-మొదలాద గ్రహగళు భూమియ సుత్తబరువవు యందూను - సూ
ర్యనిగె సమీపదల్లి-శుక్రను - యిరువహాగూ అదర మేల కక్ష్యదల్లి బుధ యిరువహాగూ
ను-హేళల్పట్టిదె-మేలె పురాణకర్తరు భూమియల్లి యిద్దవరాద్దరింద మిక్క గ్రహగళహా
గె-యీభూమియన్ను వందు గ్రహవన్నాగి హేళలిల్లవెందు తోరుత్తె-ఆదాగ్యూ-శుక్ర
నిగె మేలె కుజకక్ష్యవళగె చంద్రను యిరువహాగూ చంద్రను ఉపగ్రహవాగి యీభూమియ
న్ను సుతబరువహాగూ హేళియిరువద్దరింద శుక్రనిగె కుజనిగె నడువె భూమి యిరువహాగె
ఏర్పడువదల్లవె-మేలాగి కాలచక్రక్కె-నడువె-సూర్య యిరువహాగె హేళిరువద్దరింద సూ
ర్యను స్థిరనెందూను-కాలచక్రదల్లిరువ యావగ్రహగళూను- యీభూమియూను సూర్యన
సుత్తబరువహాగూను- ఏర్పాడాగుత్తె - యీవిధవాగె గ్రహాధారవాదవిషయగళను
మొదలు హేళిదరువాయ-గ్రహణవుంటాగువ కారణవన్ను అవరు వివరిసిద్దు-

౧౭- భూబింబనేమిగూను సూర్యబింబనేమిగూను-నడువె బిట్టిరువసూత్రవు కెళగె
సణ్ణాగియు-మేలె అగలవాగియు యిరువవందు మొరదహాగె యిరువదరింద ఇదర నడువె యే
నాదరూ గ్రహగళు బందరె సూర్యన్నమరెమాడువదరింద-యిదరన్న రాహువెందూను - రా
హుమండలశూర్పాకారవెందూను శాస్త్రిగళల్లి హేళిదె- మేలాగి-ఈ రాహుమండలస్థాన
వన్ను పురాణదొళగె-స్వర్గలోకవెందు హేళల్పట్ట సూర్యనిగె - మేలిరువ స్థానదల్లి న్ను
నోడిద్దాదరె రాహుమండలవు సూర్యప్రకాశవాగె కాణబరువదు ఆద్దరింద యిదక్కె స్వర్భా
నువెందు హేళుత్తిద్దారె భూమియల్లదె చంద్రను యీతనిందుంటాగువ ఛాయెకెళగె విస్తార
వాగియు మేలె సణ్ణవాగియు వందు ధ్వజపటదహాగె యిరువదరింద యిదన్న కేతుమండలధ్వ
జాకారవెందూను హేళుత్తిద్దారె మేలాగి దీపదశిఖియంబ హెసరుళ్ళవు గ్రహవాదష్టవు శఖ్యాగి
మేలె మేలక్కె సూక్ష్మవాగి హోగుతిరువదోహాగిరువ ఛాయాగ్రహవన్ను ళ్ళకేతువిగెశిఖి
యందు హెసరుంటు యీఛాయాగ్రహవు కంకణాగ్రహణవన్ను వుంటుమాడువదు రాహుకే

కుగళెంబీయరడన్ను వందాగి కూడిసి నోడిదాగ ఇదే బిట్టి సాగిరువవందు కావిన కా
గేకాణువదరింద రాహుకేతుగళన్ను సర్పగళన్నాగియు అదరల్లి రాహువన్ను తలెయాగి
యు కేతువన్న బాలయాగియు హేళుత్తిద్దారెయా రాహువన్ను భూమియల్లిద్దు నోడిదాగ
కత్తలెయాగే కాణబరువదరింద అదక్కె భూఛాయెయెందూను ఛాయా గ్రహవెందూను తమ
స్సెయెందూను హెసరుగళాగివెయీ హెసరుగళెల్ల జ్యోతిష సిద్ధాంతవుంటాగువదక్కె బహు
కాలముంచెవుంటాదపురాణగళల్లి వాడికెయాగి బరువదరింద పౌరాణికరియా గ్రహణా
కారణగళన్నిదన్నాగి తిళిదుకొండవరెయెంబువదక్కెయిదు ముఖ్య సాక్ష్యవాగిదె.

౧౭. హీగె హేళిద గ్రహణకారణవాద ఛాయెగళను కెలవు పురాణగళల్లి హావిన
మహిషపద-సర్పద ఆకారదహాగెయిరువదరింద వర్ణనెయాగిదె యీరీతి పౌరాణిక
రుకెలవువస్తుగళన్నాగివర్ణిసువ అభ్యాసవుంటు అదు హ్యాగెందరె పురాణగళల్ల నేకస్థళ
గళల్లి చంద్రబింబదనడువె మొలయిరువహాగె హేళిద్దారె.

"లోకఛాయామయం లక్ష్మరేవాంకేశశసన్నిభం."

యందు శ్రీ హరివంశదల్లి హేళిరువ శ్లోకదింద యిదు వర్ణనెయె యందు యేర్పడు
త్తిరువదు మేలాగి యిదరన్ను రామాయణసుందరకాండ ౫ నేసర్గ ౬ శ్లోకదల్లి-

'మహాగ్రహగ్రాహవినష్టపంకశశ్శశాంకః'

శశాంకః యంబువదక్కె భూఛాయామయః శశరూపః అంకః యస్య సః తథా యందు వ్యా
ఖ్యానమాడి ఆ స్థళదల్లియు పూరకనెయాగి శ్రీ గోవింద రాజరు కాణపడిసిద్దారె యిదరిం
ద చంద్రనల్లిరువ కళంకు చంద్రనబళియలిరువ లోకగళ ఛాయగళెందూను అదు మొలదహా
గె ఆకారవుళ్ళద్దరింద మొలనెందు వర్ణిసి హేళిధెయందహాగు యేర్పడువదాగిరత్తె.

౧౮. అదరహాగె భూఛాయాదిగళు మేలె హేళిరువరీతియింద సర్పాకారవాగిరు
వద్దర ఆధారమేయింద చంద్రసూర్యరు ఆఛాదిత రాగువహాగె కాణబరువదరింద హావునుం
గిదహాగె వర్ణిసి హేళకారల్లదె అదు నిజవల్లవెంబువదక్కె శ్రీమద్భాగవతవు ౫ నెస్కంధ ౨౪ నె
అధ్యాయ-

'తమసరాహ ఇతివదతిలోకః'

యరడనె వాక్యద వ్యాఖ్యానదవళగె అంతరాళదవస్థానం - ఉపరాగః గ్రహణం వ
దంతినవస్తుతోగా హి సో స్తి రూరాంతరత్వాత్ - అంబువ వాక్యదవళగె విశదవాగదిరమ-
ఈవాక్యార్థవు గ్రహణనోడువజనగళిగె-గ్రహణవుళ్ళ సూర్యన అథవా చంద్రన బింబ
క్కె మధ్య రాహుమండలయిరువదాగి-రాహువు సూర్యచంద్రరుగళన్ను హిడిదహాగె హేళు
త్తిద్దరల్లదె-వాస్తవవాగి నుంగువదిల్ల అదు హ్యాగెందరె వందక్కొందు బహుదూరవు అవకా
శవిరువద్దరింద లేయందు అర్థమాడిదారె.

౨౦. మేలాగి శ్రీ విష్ణు పురాణ ౨ నే అధ్యాయ ౨౨ శ్లోక

'ఆదిత్యాన్నిసృతో రాహుస్సోమం గచ్ఛతి పర్వసు।
ఆదిత్యమేతిసోమాచ్చ పునస్సౌరేషుపర్వసు॥'

గ్రహణవుంటాగువ ప్రతి పౌర్ణిమె దిననయిన నబళియిందాచంద్రనిరువస్థళక్కె-

రాహుహోగువహాగూను ఆ ప్రతిఅమావాస్యాదినచంద్రనబళియింద సూర్యనిరువస్థళ
క్కె-రాహుహోగువహాగెయూ- హేళిరువద్దరిందమేలెవివరిసిదఛాయగళిగ్రహణకార
ణవాదరాహువెందుయేర్పడువదుహ్యాగెందరె-చంద్రగ్రహణవుంటాగువపర్వాంతకా
లదల్లిచంద్రనమేలెబీళువఛాయెయు - సూర్యనబళియిందవుత్పత్తియాగువతేజస్సుభూ
మియమేలెతగలిఅదరిందహుట్టువఛాయె ఆద్దరిందసూర్యనబళియింద రాహుహోగువ హాగె
హేళియదే - చంద్రగ్రహణకాలదల్లిచంద్రనిగెతేజోనాశవుంటాగువహాగె సూర్యని
గెతేజోనాశసంభవిసదే-పరిపూర్ణతేజస్సోడనె యిరువహాగెయిద్దాగ్యూసూర్య
గ్రహణవుంటాగువఅమావాస్యాంతకాలదల్లి నోడువరదృష్టిగెతమోబింబవాదచంద్ర
నిందసూర్యనిగెఛాయెవుంటాగువద్దరిందలేచంద్రనబళియిందరాహుహోదహాగెహేళియ
దే-యిదరముఖ్యతాత్పర్యవేనెందరె-సూర్యనుస్వయంప్రకాశియాద్దరింద ఆతనగ్రహణక్కె
చంద్రనకడెయఛాయెయముఖ్యకారణవెందు తిళియతక్కద్దు-హీగెపూర్వకడెయల్లిద్దరూ
పశ్చిమకడెగెహోగువనక్షత్రగతియన్ను రాహువు హోగువనెందుహేళిరువద్దరింద భూ
చంద్రఛాయెగళిందలేగ్రహణవుంటాగువదెందు హేళువదక్కె చెన్నాగిస్పష్టవాగకలిదే-
ఈఛాయాగ్రహణవుంటాగువకాలదల్లి ఈసంవత్సరక్కె వందుసారి-తగణవాగువదను
రాహువుకేతుగళిందూను-సంపాతస్థానక్కె సరియాగిబరువద్దరింద ఆసంపాతస్థానవిడి
దుసంపాతవన్నురాహుకేతుగళెందుహేళిద్దారె-మేలెహేళిద ౨౨నేశ్లోకక్కె వ్యాఖ్యా
నమాడిద(శ్రీ)విష్ణుదీక్షితాచార్యరుజ్యోతిషసిద్ధాంతదల్లి సమర్థరాద్దరింద కూర్మాదిపు
రాణశ్లోకవు.

“స్వస్థానేస్తుగ్రహస్థానంకృతీయంయత్తమోమయం।
కుల్యాస్తమోస్తుస్వస్థానుగ్గ్రాత్వాథస్తార్ప్య సర్పతి॥”

యెందు ఉదాహరణెగళసంగడమేలెహేళిద అభిప్రాయగళిగె అనుగుణవాగి
వ్యాఖ్యానమాడిద్దారె-కాలతత్వనిరూపణవెంబగ్రంథదల్లి గ్రహణప్రకరణదొళగె వా
దికేసరియెంబపురాణికాచార్యరు ఈయర్థవన్నుదయపాలిసిద్దారె.

౨౧. హీగెపురాణవచనగళింద పురాణదల్లియహేళి యిరువగ్రహణకారణగళు
జ్యోతిషసిద్ధాంతగళిగెతీళవిశియుద్ధవాగిరలు పురాణగళల్లి హేళిరువదక్కె విరోధ
వాగిసిద్ధాంతగళల్లి హేళిరువహాగెపామరజనరతిప్రాయపడువదు-పెజ్ఞాదతప్పితవదే.

౨౨. ఈవిధవాగిసదరిజీయంగారు తమిగె వుంటాదపాండిత్యబలదిందలుయుక్తి
చాతుర్యదిందూను-గణితసిద్ధాంతవన్నుపురాణసిద్ధాంతవన్ను పరీక్షిసిరువదన్ను వెలిపు
ల్పరిఇతితాసపురాణగళొళగెయుజ్యోతిషశాస్త్రగళొళగెయూసమర్థరాద తిరువల్లి
కేణిలివాసమాడిరువతెడకమళ్ళ వెంకటకృష్ణరాయరూనూ మత్తూతెలవుపండితరూను-
యిదరన్నఅంగీకరిశియిద్ధారెఆద్దరిందమహర్షిగళింద అనుగ్రహిశిహేళల్పట్టిరువదెంబ నస
ర్వపురాణగళనుస్వార్థవాగిఅర్థఆగువహాగెస్వల్పవాక్యవాగిబరెయదే- గ్రంథకర్తరు
గళపాండిత్యనుప్రకటిసువనిమిత్తవుశ్లోకగళొళగెయతిగణపాసొదినియమగళిగనుకూ
లవాగినానావిధశబ్దగళను-అలంకారశబ్దగళన్ను ప్రయోగిశివర్ణనెమాడ బరెదహాగె

ತಿಳಿಯಬರುತ್ತಿದೆ-ಅವರುಗಳಿಗೆಆಯಾಯಗ್ರಂಥಕರ್ತರುಗಳುವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ- ಅದಕ್ಕೆ ತ ಕ್ಕ ನಿಜವಾದಅರ್ಥಗಳನುಬರದಿರುವರು-ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆಪುರಾಣಾರ್ಥಗಳನುಸರಿಯಾಗಿವಿವರಿಸಿ ತಿಳಿಸುವಂಥಾ-ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡಿದ್ದರು- ಉಪದೇಶಮಾಡಿದ್ದರುಅವುಗಳಕಡೆಗೆಕೊಂಡುಅರ್ಥನಿರ್ಣಯಮಾಡುವಾಗವೇದಾಂಗವಾದ ಜ್ಯೋತಿಷಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆವಿರೋಧಿಸದಲೇನೇ ಇರುವದು ಹಾಗಲ್ಲದೆ-ವೇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಾಂಗವಾಗಿಯೂ- ಬ್ರಹ್ಮಾ-ಸೂರ್ಯನು - ಮೊದಲಾದದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ-ವಶಿಷ್ಠಗರ್ಗ ಮೊದಲಾದಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದಲೂ-ಸಕಲಲೋಕೋಜ್ಜೀವನಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಕಲಪುರುಷಾರ್ಥಸಾಧನಾನುಷ್ಠಾನಕಾಲಗಳನ್ನುವಿವರಿಸುವನಿಮಿತ್ತವಾಗಿಅನುಗ್ರಹಿಸಿದಹಾಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಷಸಿದ್ಧಾಂತವು ಪುರಾಣವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಹಾಗೆಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರೂ-ಪುರಾಣಾರ್ಥಗಳನ್ನುಸತ್ಯವಾಗಿತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುಕಠಿಣವಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದಲೇಹೊರತುಬೇರೆಅಲ್ಲ.

ಮೇಲಾಗಿನಮ್ಮಜ್ಯೋತಿಷಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲ್ಯಾ-ಇಂಗ್ಲೀಷುಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿಯೂನು- ಹೇಳಿರುವಹಾಗೆ- ಭೂಮಿಗೋಳಾಕಾರವಾಗಿ - ನಿರಾಧಾರವಾದಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಳದೊಳಗಿದೆಯೆಂದೂನು - ಗ್ರಹಣಗಳಿಗೆಕಾರಣಗಳು ಚಂದ್ರನುಭೂಮಿಯೂನು-ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರಲ್ಲವೆಂದೂನು- ಮೊದಲಾದ ಯಥಾರ್ಥವಾದಕೆಲವುವಿಷಯಗಳನು-ಜ್ಯೋತಿಷವಿಷಯಗಳೊಳಗೆಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆತಿಳಿಯಪಡಿಸುವಾಗ-ಅವುಗಳನುಕಿವಿಗೊಟ್ಟುಕೇಳಿಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತಗಳನುಗ್ರಹಿಸಿಸರಿಯೆಂದುಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು ಕೆಲವರುವಿವೇಕಿಗಳು-ಹೊರತುಇತರರುಅವುಗಳನ್ನನ್ಯಾಯವೆಂದುಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ-ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ - ನೀನಿದುವರಿಗೆಹೇಳಿದ್ದುಸಾಕು- ಅಯ್ಯೋ ಇದುಮೇನನ್ಯಾಯವುಭೂಮಿಗೋಳಾಕಾರವಾಗಿರುವದೆ- ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವದೆಗ್ರಹಣಗಳಿಗೆ ರಾಹುಕೇತುಗಳೆಂಬರಾಕ್ಷಸರುನಿಮಿತ್ತವಾಗದೆಹಾಗಿರಲುಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರಸಂಗಡಸೇರಿಕೊಂಡು- ಪುರಾಣವಿರುದ್ಧವಾದವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತಿದ್ದೀಯಲ್ಲಾ-ಅಯ್ಯೋ ಇನ್ನುಕೆಲವುದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷುಮತದೊಳಗೆಮುಳುಗಿಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿಆಗತಕ್ಕವನೆಂದು-ಬಂಧುಕೋಟಿವಳಗೆಸೇರಿದವರುಪರಿಹಸಿಸುತ್ತಾರೆ- ಮಿಗಿಲಾದವರೊಳುನಿಂದಿಸುತ್ತಾರೆಇವುಬುದ್ಧಿಹೀನವಾದ್ದವಲ್ಲವೆ.

ನವೀನಜ್ಯೋತಿಷಸಿದ್ಧಾಂತವೆಸರಿಯನ್ನುವದಕ್ಕೆ-ಅದನ್ನುಕುರಿತು.

೨೩. ಜ್ಯೋತಿಷಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ-ತ್ರೈರಾಶಿಕ- ವರ್ಗ - ಘನ- ಮೂಲ-ಬೀಜ-ಕ್ಷೇತ್ರ-ಭಾಗಗಣಿತಗಳನು-ಗ್ರಹಗಳಸ್ಫುಟ-ಸ್ಥಾನಗತಿ-ದೂರಗಳನ್ನು- ತಿಳಿಯುವನಿಮಿತ್ತವು-ಪರಿಧಿಆಕರ್ಷಣ-ಸಂಖ್ಯಾ-ರಾದಿಗಣಿತಸೂತ್ರಗಳನು-ಗ್ರಹಸಮಾಗಮ - ಯುದ್ಧ-ಗ್ರಹಣಾದಿಕಾಲಗಳನ್ನುತಿಳಿಯಲು-ಲಂಬನ ಸಂಖ್ಯಾ-ರಾದಿಗಣಿತಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಗೋಳಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ-ವಿಷುವತ್ಕ್ರಾಂತಿ-ಕ್ಷಿತಿಜಮಂಡಲಾದಿರೇಖೆಗಳಪರಿಲೇಖನಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನವಾಗುವದೂ ಇಂಥಾವಿಷಯಗಳನ್ನುಬಹುತರವಾಗಿತಿಳಿದುಇರಬೇಕು - ಇಂದುಗಳೊಳಗೆ-ಯಾದೃಗ್ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರನ್ನು ನೋಡುವದು ಹೆಚ್ಚುಕಷ್ಟವೇ ಹೊಂತರವಾಸಿಗಳಾದಯಾರೋಹಾದವರಾದರೆ ಹಾಗಲ್ಲ ಮೇಲೆವಿವರಿಸಿದವಿಷಯಗಳಾದಂಶಗಳನ್ನುಚೆನ್ನಾಗಿತಿಳಿದುಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ವರುಷಗಳಿಂದಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರಾದಿಕಾಲಭೇದಗಳನ್ನುತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಅಮೂಲ್ಯಗಳಾದ ನಾನಾವಿಧನಳಿಕಘಟಿಕಾರಾದಿಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅನೇಕಜ್ಯೋತಿಷಶಾಲೆಗಳೊಳಗೆಮೆಲ್ಲ ಬೆಯಲ್ಲೀಯಂತ್ರವನಿರಿಸಿಅದರಿಂದಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರಸ್ಥಾನಗಳನ್ನುಕಾಲಗಳನ್ನು

అతిసూక్ష్మవ్యత్యాసగళన్ను - వెగ్గుసులభవాగి దృగ్గోచరమాడికొండూ తత్పూర్వదల్లి నమ్మ శాస్త్రగళిగూ సమానవాగియిరువ అవర ప్రాచీనజ్యోతిషశాస్త్రవన్ను తిద్దుపాటుమాడి-యల్లరవప్పి-కొళ్ళువదక్కె-నిర్వివాదవాద నవీనజ్యోతిషశాస్త్రగళన్ను పదక వర్ధతిగళన్ను-యాకు వరిగె ప్రాచుర్యవన్ను మాడిరువదు మాత్రవల్లదె-యిన్ను ప్రాచుర్య మాడుత్తబరుత్తిరువరు-హాగిరలు నమ్మల్లి కెలవరు - అయ్యో ఇంగ్లీషునవరిగె జ్యోతిషసిద్ధాంతతిళియువదె-గ్రహణగుణిసబల్లరే - నమ్మ పంచాంగదల్లిరువదల్లవె గ్రహణకారణగళన్ను కాలగళన్ను యత్తిబరదు హేళుత్తిద్దారెయంత హేళువదూ-బుద్ధిహీనదిందల్లదె బేడితొందల్ల.

౨౮. గ్రహణస్థితి కాలభేదదిందవ్యత్యాసవాగువదాద్దరింద ఆగాగ్యె తక్కహాగె సంస్కారగళన్నుమాడబేకాద్దిదె - నమ్మ ప్రాచీనజ్యోతిషసిద్ధాంతగళొళగేనె మోరెయిడుత్తిదె-అదరన్ను నిగమనమాడదె బరుదినగళిగె ముంచితుందు యిట్టిద్ద గ్రహస్థితియన్ను తెగదుకొండుయీగ కాలనిర్ణయమాడువదరింద బరుళ వ్యత్యాసవుంటాగువదూ యింథావ్యత్యాసవు-తిథి - నక్షత్ర - సంక్రమణాది కాలగళొళగెరడు మూరు ఘళిగెవరివిగెయూ వుంటాగుత్తిదె గ్రహసమాగమ కాలగళొళగెయిన్ను అధికవాగెవుంటాగువదూ - యివగళన్న ప్రత్యక్షవాగి పరిశోధిసోనిమిత్తనాను ప్రచురపడిసిరువ ఈ ప్రజోత్పత్తి సంవత్సర పంచాంగదొళగె వివరవాగి కాణపడిసియిద్దేనె గ్రహణవిషయగళల్లి అందరె - గ్రహణ వుంటాగువదూ-అదరతిళివికెయూ గ్రహణహిడియదిరువదూహిడియువదన్నుబరియబెద్దేనె. స్పర్శ-మోక్ష కాలగళొళగె -మూరుఘళిగెతనకవువ్యత్యాసవాగిబరితాలెఫలానేదేశదల్లి పూర్ణ గ్రహణవు-యందూ ఫలానెదేశదల్లి పార్శ్వ గ్రహణవెందూనూ - సరియాగివివరిసి తోరిసలు-అశక్తరుగళాగిద్దారె - అంథాతప్పితగళన్ను ఆతప్పితగళన్ను నివర్తిసి-నవీనసిద్ధాంతవన్న అనుష్టిసబేకెందు-కెలవరుయత్నిసిరువ అభిప్రాయవన్ను యీతిళగె కాణిసల్పడువదూ.

౨౯. హోదవిభవసంవత్సరపూర్ణ గ్రహణవన్నుకురితు- నానొందుపుస్తకప్రచురమాడిఅదరల్లి-పూర్ణ గ్రహణవుంటాగువస్థళగళన్ను కాలగళన్ను కాణపడిసి పూర్ణ గ్రహణవుంటాగువదేశగళొళగెకత్తలెయూ నానావిధవిస్మోటగళూను వుంటాగువదెందూను బరదుయిద్దె అదరయాథార్థ్యవన్న అనేకరు ప్రత్యక్షవాగి నోడిద్దారె.

౩౦. తిరనల్వేలిజిల్లాతిరంగుకృష్ణాచొయిసరెంబువరు వబ్బజ్యోతిషసిద్ధాంతిగళుమేలె కాణపడిసిద విభవసంవత్సరద గ్రహణవన్న కురితువందుపుస్తకవన్న ప్రచురమాడిదరు-అవరు జ్యోతిషగణితగళల్లి సమర్థరాగియూ- గణితగళిగెబేకాదసంస్కారగళన్ను శాస్త్రోక్తవాగి తిళిదూగణితమాడలు శక్తివుళ్ళవరాగ్యూనూ-యిద్దాగ్యూ ప్రాచీనసిద్ధాంతదొళగెహేళిదగ్రహగతిస్థితిగళన్ను తెగదుకొండు గణితమాడిదాద్దరింద పూర్ణఛాయావ్యాపిసువదేశగళను-గ్రహస్పర్శాది కాలగళొళగూనూ - వందుఘళిగెవరివిగెకాలవువ్యత్యాసవత్తె - మేలాగిపూర్ణ గ్రహణదనిమీలనోన్మీలనానంతర

కాలవు యావ కాలదల్లూ ౨౦ వినాడిగళిగె మేలియదె హోదవహాగె యిరువల్లి యీష్ఠ
ళగళిగె ౩౦ వినాడిగళన్నూ బరదు యిద్దారె,

౨౩. చిన్నపట్టణదల్లి వాక్యవెందూ సిద్ధాంతవెందూ పంచాంగగళను ప్రచుర
పడిసువంథా ఆలూరు పక్కాంబర జ్యోతిషయెంబవర్బ్బ సిద్ధాంతిగళు - మేలన గ్రహణ కాలక్కె
కెలవు దివసగళిగె ముంచె వందు పత్రికెయను ప్రచురపడిశిదరు - ఆ పత్రికెయొళగె సూర్యబిం
బక్కింతలూ చంద్రబింబ ప్రమాణవు చిక్కదాగిరువద్దరింద యావ కాలదల్లియూ సంపూ
ర్ణ గ్రహణవేవుంటాగలారదు - యందూ యిదువలిగె సంభవిశిద సూర్యగ్రహణక్కింతా
యీ గ్రహణ ఆశ్చర్యకరవాద్దల్ల - ఆదరు గ్రహణ విషయదల్లి సూక్ష్మవాగి శాస్త్రాభ్యాస మా
డువరిగె - యిదువరిగె స్వానుభవజ్ఞానసాలదాద్దరింద - అంథావరిగె ఈ గ్రహణవు ఆశ్చర్య
కరవల్లదె - యితరరిగల్ల యీ సూర్యగ్రహణక్కె సమానవాగి వందు సూర్యగ్రహణవు - బరలిక్క
బహుధాన్య సంవత్సరదల్లి ఆగహోగత్తె - అందూ బరదిధారె - గ్రహణ విషయగళొళగె
అధిక స్వానుభవజ్ఞానవు - తమగెవుంటాగిరువహాగె సూచిశి కొళ్ళువంథా యీ మహా సి
ద్ధాంతిగళిగె - పూర్ణ గ్రహణవుంటాగువంథా ప్రదేశగళను కలిశిసరకార గణితజ్ఞానవిల్లవా
గిద్దరూ ఆ గ్రహణ కాలగళల్లి వుంటాగువ విశోధగళను - నోడిదవర మాతుగళన్నాగలి
కేళి - యుక్తాయుక్తగళను గ్రహిసువదక్కూనూ అశక్తరాగిద్దహాగె తోరుత్తిదె - నాను ప్ర
చురపడిశిరువ గ్రహణస్పర్శాది గణిత కాలదల్లి నళికాయంత్ర సహాయ సంగడ నోడువద
క్కూను - అర్ధ వినాడి అందరె గడియారద రీతియాగి ౧౨ సెకండినవళగె దృగ్గోచరవాగి
రువల్లి యీ సిద్ధాంతియ గణితాగమ కాలక్కె ౧ ఘళిగె అందరె ౨౪ మినీటుగళ వరిగూ
వ్యత్యాసవుంటాగిదె - మేలాగి అవరు బరియువ కాలక్కె సుమారు ౧౦ సంవత్సరద మేలె - బ
హుధాన్య సంవత్సరదల్లి - సూర్యగ్రహణవుంటాగువహాగె బరదవరు సంవత్సరదవళగె సంభ
విసువ - యీ ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరద విశేష సూర్యగ్రహణవూను - అంగీరస సంవత్సరద
ల్లి సంభవిసహోగువ మత్తొందు విశేష సూర్యగ్రహణవూను - యాకె తిళిదు బరయదె హోద
రొ తిళియదు - అదరింద యీ సిద్ధాంతిగళిగె జ్యోతిష గణిత సిద్ధాంతదొళగె వుంటాగిరువ
పాండిత్యబలవన్ను - బుద్ధివంతరె తిళిదు కొళ్ళబహుదు - విభవ సంవత్సరద గ్రహణద హాగే
వే - బహుధాన్య సంవత్సరదల్లి వందు గ్రహణవు వుంటాగహోగువహాగె హేళువదరన్నరె
ప్పిను - అదరన్న గురితు ఆ కాలదల్లి వివరిసల్పడువదు,

౨౪. గంజాంజిల్లా - ఆస్కా - యంబ పట్టణదొళగె యిరువవర్బ్బ సిద్ధాంతియూను - తం
జావూరల్లిరువ మత్తొబ్బ సిద్ధాంతియూనూ - యీ ప్రజోత్పత్తి సంవత్సర జ్యేష్ఠ బ౩౦ సూ
ర్య గ్రహణ సంభవిసువదెందూ బరదు యిద్దారె - ఆదిన ఈ భరతఖండదొళగె గ్రహణవుం
గళేయిల్ల - హాగిరువల్లి వందు వేళె మేఘదింద - ఆదిన సూర్య తిళియదహాగె యిద్దరాయితె -
ఆ యరడు పంచాంగవన్ను అనుసరిసువవరు - ఆ కాలదల్లి తర్పణగళు మొదలాద కర్మగళన్ను
మాడిద్దక్కె యేను ఫలగళన్ను అనుభవిసువరాగువరొ - తిళియలిల్లా - సదరి సిద్ధాంతిగళిబ్బరూ
మన్నిశ్శవాగువదెందు సూర్యగ్రహణవన్ను బరదూ.

	కంజావూరుసిద్ధాంతి		ఆసాౕసిద్ధాంతి	
స్పర్శకాలవు	౧	౩	౦	౪౮
మధ్యకాలవు ...	౧	౪౬		
మోక్షకాలవు ...	౨	౨౯	౩	౩౦
ఆద్యంతపుణ్యవు ...	౧	౨౬	౨	౪౨

యీయిబ్బరొళగె-ఆసాౕసిద్ధాంతిబరదిరువదూ- ఈగ్రహణవుకెలవుదేశగళొళగె ముక్కాలు గ్రాసనంగడగ్రస్తోదయవాగికిలియువదూ-ఆద్యంతగ్రహణకాలవు-౧-౨౬ ఆగ్నేయాస్పర్శవు వాయవ్యమోక్షవుఅందూనుబరదుయిద్ధారె - ముక్కాలుగ్రాస గళిగెఆద్యంతఘళిగెగళు-౧-౨౬- అంబువదూనుస్పర్శమోక్షదిక్కుగళన్నుతిళిసిళగా గిహేళువదూనుగణిత విరుద్ధవాద్దరిందఅదరన్నజ్యోతిషగణితజ్ఞరునోడిదాగ మిగిలాశ్చ ర్యపడువరు-మేలాగి-ఈసంవత్సరకార్తీకమాసదల్లి వుంటాగహోగువసూర్యగ్రహణవ న్ను-బహుమందిసిద్ధాంతిగళు ప్రాచీనసిద్ధాంతవననుసరిసిగణనెయన్నుమాడిద్దారాద్ద రింద అవుగళన్న నన్నదృగ్గణితక్కె యష్టుమాత్రతప్పాగిరువదోఅదరన్నుతడెయల్లివివరి సువెనూ.

౨౯. సుంగంబాళకకలిఙఙి జ్యోతిషసిద్ధాంతియెందు ప్రసిద్ధిహొందిద-నవీనజ్యో తిషసిద్ధాంతదల్లధికపేతేవుళ్ళ వెంకటసుబ్రహ్మణ్యసిద్ధాంతిగళుసుమారు ౨౫ సంవత్సర గళిందదృగ్గణితవిధిగళననుసరిసిగ్రహస్థితిగళనుఅవరవాక్యసిద్ధాంతపంచాంగగళొళగెప్ర చురపడిసురాబందద్దాద్దరిందఅవరుబరదగ్రహణకాలగళువ్యత్యాసబిద్దద్దుయిల్లా ఆదరింద తేయివరపంచాంగవన్నెల్లరుశ్రేష్ఠవాగిఅంగీకరిసుత్తిబందరు.

౩౦. గోళతశాస్త్రదల్లి యూనూగ్రహగళఆకర్షణా సంసాౕరాది గణితశా స్త్రదల్లి యూనూగ్రహయుద్ధసమాగమ గ్రహణకాలనిర్ణయాదిగణితగళల్లియూనూ- మత్తూను సకలశాస్త్రపురాణగళల్లియూ విశేషజ్ఞానవుళ్ళవరాగి పరీక్షమూలకవాగి జ్యోతిషవిషయగళన్నునిరూపిసతక్కశక్తివుళ్ళవరాగియూ - యిరువముంబేహేళిదతడ కమళ్ళవెంకటకృష్ణరాయరుగణితగళల్లి సమర్థరాద్దరింద ప్రాచీనసిద్ధాంతదిందబర హోగువగ్రహయుద్ధసమాగమాదిగణితకాలగళుమిగిలువ్యత్యాసబీళువకారణ- దృష్ట్యా లకవాగిపరీక్షిసిసర్వవిధదిందూనూ-ఈనవీనసిద్ధాంతశ్రేష్ఠవెందుతెవుపప్పికొండిరు వదల్లదెయితరరన్నూకూడ- అనేకనిరూపణాకొడనెవప్పికొళ్ళువహాగెమాడియూమా డిసుత్తాలూయిద్ధారె- మేలాగియీరాయరవరుయీకాలక్కెఅనుగుణవాగియూనూ- శాస్త్రోక్తవాగియుఅనుష్ఠిసువదక్కెతక్క-నవీనజ్యోతిషసిద్ధాంతక్కెబేకాద- శ్లోక వాక్యవచనగళన్ను-గణిత శాస్త్రగళన్నుపథకపద్ధతిగళన్ను-మాడువవిషయదల్లి - మాడ తక్కసహాయసూడియుమాడుత్తాలూద్ధారె.

౩౧, యిదల్లదేవ్యాకరణాలంకారాదిశాస్త్రగళొళగూజ్యోతిషగణితశాస్త్ర గళొళగూనూ-మిగిలుసమర్థరాదశ్రీకాళహస్తిగె సమీపదల్లిరువతత్తూరుసిద్ధాం తి రాఘవాచార్యరవరు-నవీనసిద్ధాంతగణితాగమకాలగళు - ప్రాచీనసిద్ధాంతక్కెపేష్ట

వ్యత్యాసబీళువదూ-నోడిమొదలుకొయపట్టు - ఆమేలెపరీక్షెమూలక ఈనవీనదృక్సి
ద్ధాంతవేశాస్త్రోక్తవాగిఆమస్తినువదకేనెంబుదుకావుకండు: - దృగ్గణితమూ(త్ర)ప్ర
కారవుపంచాంగవన్నుగుణిసువదేసరియెందూనావప్పిద్దారె-తిరపతిమఠాస్థళదొళగెబ
ళు కాలదందిద్దు-పరంపరెయిందపంచాంగవు ప్రచురమాడుత్తాబరువప్రసిద్ధి హొందిదసి
ద్ధాంతిపరవస్తూరుఅనంతాచార్యరు ఆప్రకారవాగెదృగ్గణితపంచాంగవేసరియెందూను-
ప్రత్యక్షదల్లి తిళియూను-తంజావూరల్లి పంచాంగప్రచురమాడువ సిద్ధాంతియాదజో
యిససామ్యయ్యయంబువరుతమ్మపంచాంగవుఆకాశకక్షెగెసరిబీళువదూ - అదరన్నశా
నుభవాన్నాగిగ్రహస్థితిగళన్నుపరిశీలనెమాడి నోడుత్తాబరువెను-యిష్టూసరియాగివందుపం
చాంగవుఆగలారదూ-కెలవుబుద్ధివంతరమనస్సిగెరుక్కుత్తాబరతదె- అదరన్నవప్పిసుత్తాలూ
బరుతిద్దేనే-యెందూనా-గుంటూరువిద్వత్సభయవరకదెకార్యదర్శిగళు-సుమారు-౮-౯-
సంవత్సరవాగిగ్రహగళదృక్సంస్కారగళనుమాడబేకెందూ అభిలాషివుంటాగిద్దూ- ఈదే
శగళొళగిరువయితరసిద్ధాంతగళంగీకరిసేవుయెందూఅపేక్షిసికొళుతిరవేవు - కావు
యీవిషయవన్నసంపాదిసిద్దువిద్వద్బృందదనూకనెగళను నోడికృష్టిహొందిద్దేవే - అం
దూనా-పంచాంగగణితమాడుతబరువపీఠాపురదవారణాసీక్షేత్రవసిద్ధాంతిగళు దృగ్గణి
ణిత ప్రకారవుకావుమాడువపక్షదల్లి-శాస్త్రసమ్మతవాగేభవాన్నాగియిథి- అందూనుబర
యిద్దారె-ఈప్రకారవాగియున్నకెలవరుదృగ్గణితవన్నువప్పికొండిద్దారె.

౩౨. మేలాగికేళ-వేదాంతాద్యనేకశాస్త్రగళొళగెసమర్థరాగియూజో
తిశ్శాస్త్రదజ్ఞానహొందిరువ-కాంజీపురదధర్మకర్త రాదతిరుప్పకూడి(శ్రీ)కృష్ణతాతాచా
ర్యరవరుప్రసిద్ధ(స్త్రీ)కాళీజిగ్రవిజకౌషాపండితరాద యీదంబాడి(శ్రీ)నివాసరాఘు
వాచార్యరవరుతిరవల్లికేళేలివాసిసువనాదూరుగోవిందాచార్యరవరు- కడపెవళగె
సివల్ కోర్టువకీలు నడూరుకౌష్యాకారాచార్యరవరు - చిత్తూరుసబ్బిదానంద
శాస్త్రిగళు-ఆయుధాయాదిజాతకఫలకావగళొళగెసమర్థరాదయీదంబాడి(శ్రీ)
నివాసవరదాచార్యరుయున్నఅనేకపండితరుగళుపండితప్రముఖరూను - ఈదృక్సిద్ధాంత
గణితవన్నుమిగిలాదవకాశదొందిగెపరీక్షిసియిదరన్న స్వీకరియాను ష్ఠానవ్యవసితవాన్నా
గి-అంగీకరిసియూఅంగీకరిసలావశ్యకవెందూను - అనేకలుదాహరణెగళన్నుదృష్టాం
తగళన్ను-యితర రాదసజ్జనరిగె నిరూపిసుత్తాబరువరాద్దరిందశాస్త్రవిరుద్ధవాగిరువ యిత
రపంచాంగగళుతప్పితగళాదవు- యెందూపరీక్షిసువజనగళిగె సాధారణవాగి తోరదే
హోగలారదూ-యిన్నుకెలవుకాలదవళగాగెక్రమవాగియెల్లరూను అనుప్పిసువహాగె
ఈదృగ్గణితపంచాంగవెసర్వత్రవ్యాపిసువదక్కె-సందేహవిల్ల.

పూర్ణసూర్యగ్రహణవుంటాగువల్లివినోదగళు.

౩౩. పూర్ణసూర్యగ్రహణవుభూమిమేలిరువబహుప్రదేశగళొళగెఅనేకదా
సంభవిసియూను వందుకడెవెసంభవిసిదస్థళదల్లియే - మత్తొందుకడెసంభవిసువదుబలుఅరి
దాగిరువదూ - మేలాగికెలవుప్రదేశగళల్లిపూర్ణసూర్యగ్రహణవాగి-మిక్కదేశగళ
ల్లిపూర్ణగ్రహణఛాయారేఖెగె దక్షిణోత్తరదూరక్కె తక్క హాగె పార్శ్వగ్రహ

ಣವಾಗಿಯೂ ಅತಿದೂರದೇಶಗಳೊಳು ಗ್ರಹಣವಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ತೋರುವದಲ್ಲದೇ ಸರ್ವಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆಯೂ ಪೂರ್ಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವಾಗೇ ತಿಳಿಯಲಾರದೂ- ಗ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಪಟ್ಟ ಸಂಪೂರ್ಣಗ್ರಹಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕೊರತೆಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವನ್ನ ನಾವು ನೋಡಿಯಿದ್ದಾಗ್ಯಾ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವು - ನಮಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದರಿಂದ- ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣದ ಹಾಗೆ ಕತ್ತಲೆಯು ಸುತ್ತಿಕೊಳಲಾರದು- ಮೇಲಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ವುಂಟಾಗುವ ವಿನೋದವಿಚಿತ್ರಗಳನು ನಾವು ನೋಡದಿರುವೆವು.

೩೮. ವಿನೋದವಿಚಿತ್ರಗಳ ವಿವರಗಳು-ಸೂರ್ಯನು- ಚಂದ್ರನಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚ್ಛಾದಿತನಾಗುವದಕ ರೆಘಳಿಗೆಯಿರುವಾಗ-ಸೂರ್ಯನ ತೇಜಸ್ಸಾನು - ಅತಿಶೀಘ್ರತೆಯು-ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ತಗ್ಗಿ ಬರುವದಲ್ಲದೆ-ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವು ಶಂಗಾರ ತಂತಿಯಿಂದಾ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವಂಥ ಧನುಸ್ಸಿನ ಹಾಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೋರ್ಪಡುವದು- ಆಗೊಂದು ಪರ್ವತವೋ ಅಲ್ಲವೆ ವುನ್ನತಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆರು ಇದ್ದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೂರಪ್ರದೇಶಗಳನು-ಪರ್ವತ-ಕೋಟೆ ಮೊದಲಾದವಗಳನು - ನೋಡಿದಾಗ ಚಂದ್ರಛಾಯೆಯಾದ ಕತ್ತಲೆಯ ಭಯಂಕರವಾದ ಹಾಗೆ ವಂದು ಮೇಘವು ನಮ್ಮ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಅಧಿಕವೇಗ ಹೊಂದಿಗೆ ಬರುವದಾನದರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಂದುಕ್ಷಣದವಳಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದದರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗೆಲ್ಲರೂ-ನೋಡಿ ಯಾಶ್ಚರ್ಯಪಡುವರು ಕತ್ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕೆ ಮುಂಚೇ ಕೆಲವು ವಿನಾಡಿಗಳು ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು-ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ-ಆಕಾಶವು-ಭೂಮಿಯು-ಸಮುದ್ರವು-ಪರ್ವತವು-ವೃಕ್ಷಗಳು-ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಗುಣವುಳ್ಳ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಂದು ವಿಧಭಯಂಕರವನ್ನ ವುಂಟುಮಾಡುವವು-ವಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಮುಖವು-ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೇಜಸ್ಸುಹೀನವಾಗಿ ಕಾಣಬರುವದು- ರಾತ್ರೀಹಾಗೆ ಭೂಮಿಯಸ್ಥಾನು ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿರುವದೂ-ಅಶ್ವಾದಿಪಶುಗಳು-ಹುಲ್ಲುಮೆಲ್ಲುವದ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ತಂಭಿಸಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಇರುವವು - ಮೇಲಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲೆತ್ನಪಡುವವು - ಕಾಗೆ ಗುಬ್ಬಿ ಮೊದಲಾದ ಹಗಲುವೇಳೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು-ಥಟ್ಟನೆ ಕತ್ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ-ತಳವಳಿಸಿ-ಮನೇಗೋಡೆಗಳನು-ಮರಗಳನು ತಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು- ಗೂಗೆ-ಕೀಚಪಾಲ ಮೊದಲಾದ ರಾತ್ರಿಸಂಚಾರವುಳ್ಳ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಘೋರಘೋರಡಲೆತ್ನಿಸುವವು - ಕೋಳೀಪಿಳ್ಳೆಗಳು ತಾಯಿ ರೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳುವವು-ಸೂರ್ಯಗ್ರಹದಿಂದ ವಿಕಾಸ ಆಗುವ ತಾವರೆ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವವು- ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿಸುವ ನೈದಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಲ್ಲೆ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗ ಅರಳುವವು- ಹುಣಿಸೇ ನೆಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳ ಎಲೆಗಳು ಇದರಂತೆಯ ಎಲೆಗಳುಳ್ಳ ಇತರ ವೃಕ್ಷಗಳ ಎಲೆಗಳು ಎಳಸಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ರಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಅಗ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವವು- ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿ ಇರುವಾಗ ದೀಪವಿಲ್ಲದಲೇಯೇ- ಚಿಕ್ಕಪದಾರ್ಥಗಳ ರೂಪಗಳನ್ನು ನೋಡುವದು ಮಿಗಿಲಾದ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವದೂ.

೩೯. ಆ ಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವೋ ಅತ್ಯಂತ ಭಯವನ್ನ ವುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದಾಗಿಯೂನು- ಅತಿ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥಾ ಉದ್ದರ ಹಾಗೂ ನಾ ಕಾಣಪಡುವದು - ದೊಡ್ಡ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂನು-ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದೂ-ಸೂರ್ಯನ ಜ್ಯೋತಿಸ್ಸು ಕಾಂತಿವಿಹೀನನಾದ ಚಂದ್ರನಿಂದಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂರ್ಯನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಾದ ಬಿಂಬವು ಅದಕ್ಕೂ ಪರಿವೇಷದಂತೇ ಮಂದ ಜ್ಯೋತಿಯೂನು-ಕಾಣಪಡುವದು-ಈ ಜ್ಯೋತಿಃಪರಿವೇಷವೂ ಕೆಲವು ಗ್ರಹಣಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಚಪುಲವಾಗಿಯೂ ಸಮವೃತ್ತವಾಗಿ

యావందు స్థళదల్లి క్కెగళ హాగె నిడువాగియు ఇరువదు మేలె హేళిదంథా కప్పాద బింబద నేమి సమీపదల్లి కొంచ ప్రకాశవుళ్ళద్దాగియు - అదర మేలె హోగహోగ మేలిన ప్రకాశక్కడిమెఆగళలేహోగువదూ - కెలవు కాలగళల్లి ఈ ప్రకాశవు అందు జ్యోతియాగి మోఉరదేవుద్దగెరెగళ హాగె కాణపడువదూ - మేలాగియా జ్యోతిఃపరివేషవు కెలవు కాలగళల్లి కత్తరిసువ హాగెయూ - కళగె మేలె ఆద హాగూ గిరిగిరినే తిరుగువ హాగెయు కాణపడువదూ - ఆదరే ఈ ఉబ్బు బరియ కంగళిగె తిళియువదు కఠిణవాగిరువదూ కెలవరి జ్యోతిఃపరివేషవు చంద్రనిందవుంటాగువదెందూను - సూర్యనిందుంటాగువదెందూను యీయరడరిందలువుంటాగువదెందూను - ఇన్నుబరువిధవాగియూ అభిప్రాయపడుత్తారె - ఆదరూ ను ఇవగళల్లి సూర్యనిందలేవుంటాగువదే సరియాగిరువదెందు భావిసుత్తిరువరు - అదు హ్యాగెందరె - ఈ భూమియ సుత్తి ఇరువ వాయ్వావరణద హాగె - సూర్యన సుత్తవందు వాతావరణవిధియందూను - అల్లి సూర్యకాంతి బీళువదరింద పరివేష జ్యోతియాగి కాణిసువదెందూను - అదు యావాగలూ తిళియతక్కదాగి ఇద్దాగ్యూ సూర్యరశ్మి ఇందల ఇళి ఇరువ హాగూ - సూర్యబింబ సంపూర్ణ మరె యాగిరువ కాలగళల్లి ప్రకాశిసువదెందూను హేళుత్తిద్దారె,

౩౬. మేలె వివరిసిద మండపరివేషదల్లి కెంపిల్లదరో జాతువు కాంతియ హాగిరువరూపగళు మిగిలు వినోదవాగి తిళియువదూ - ఈ వినోదరూపగళొళగె కెలవు మేలె హేళిద నీలబింబదొళగె అంటి ఇద్దహాగె - కెలవు బింబక్కె సంబంధవిల్లదలె మో - కొంచ దొలగి అంతరముత్తి వళగిరువ హాగూ - కెలవు కరగసదుల్లిన హాగె - దూరదల్లి కాణబరువ పర్వతపంక్తిగళ హాగూను - కెలవు కొర్కుగళ హాగూ - పటాకత్తిగళ హాగూ - మరగళ హాగూ బెట్టగళ హాగూ - ఈ గెలవు విధవాగి కాణబరువదు - రక్తోత్థానగళూ - యందరె - కెంపుబ్బుగళు - యందు వందునిష్టలవాగిర దెబదలాగుకలిరువవు - ఈ విచిత్రరూపవన్ను - నీలబింబద కుదియల్లి పూని నోడిద్దాదరె - సాధారణదృష్టిగె తిళియదిరలారదు - ఆదరె స్వల్పక్రియవుళ్ళ దూరదృష్టికన్నడియన్ను తెగదుకొండూ నోడిద్దాదరె స్పష్టవాగి తిళియువదూ - రక్తోత్థానగళిగె కారణవన్ననేకవిధవాగి అభిప్రాయపట్టరు - ముఖ్యవాగి భూమియ వాతావరణదొళగె సంచరిసుతలిరువ మేఘగళ హాగె - సూర్యన వాతావారణదల్లి సంచరిసువ మేఘగళెందూను - ఊహిసుత్తిరువరు.

౩౭. చంద్రన కమో బింబవు సూర్యబింబవన్ను ముచ్చి కొండు బరలు - కదిగెదినకచంద్రన రూపద హాగె కాణబరువ సూర్యనవుభయ శృంగగళ అగ్రగళూను మిగిలు సూక్ష్మగళాగిరువవు ఆగయా శృంగగళ రేఖాంతగళు వందు కాలదల్లి చోతాగిరువవు - మేలాగి సూర్యబింబవు సంపూర్ణవాగి మరెయాగిరువదక్కూ - మరళి బింబదర్శన ఆగువదక్కూను - వందు క్షణకాలక్కె ముంచె మిగిలు సణ్ణవాగిరువ స్వర్ణకాంతియ హాగె కాణిసబరువ సూర్యబింబాంతరేఖె - తను కుమ్మిణ కెంపు జపమాలె హాగె కాణిసబరువదూ - హాగాగువదకె కారణవేనెందరే - ఈ భూమియ హాగె చంద్రనిగూ పర్వతగళు - ఇరువవెందూను ఆ పర్వతగళవరసె చంద్రబింబాంతకాగనల్లి బందాగ - అదర మొనెగళు వెక్షుకడిమె ఆగి కరగసదరు

ట్లు గళవరసేదాగె కాణుబరువదూ ఆద్దరిందఅదు సూర్యబింబాంకరేఖె యొళపట్టాగమేలె
పేళిదరెరవాగిరుణుకుణు కాగిజపమాలికెదాగె కాణువదాగూనూ-ఊచిసువరు.

౩౮. సూర్యగ్రహణ కాలదల్లి సూర్యన్న దూరదృష్టికన్నడియిందద నోడువదక్కె-
జనగళిగెమిగిల పేతువుంటాగిరబహుదు ఆదరె దూరదృష్టికన్నడియల్లి బరికణ్ణినిందా
నోడలొందు కొరియూనుయక్న పడబారదు- హాగె నోడిద రాయి రేకణ్ణినల్లి బెంకిబి
ద్దులపాయసంభవిసువదూ - ఆద కారణ గ్రహణావృద్ధిక్షయదిందవుంటాగువ తీక్ష్ణ కిరణక్క
హాగె నోడువదక్కనురూలవహువపొగె యిల్ల బేరంగుహాకిరువకన్నడిరెగదు కొం
డాగలి-సూర్యన్న నోడిదోనిమిత్తవాగి-అదక్కెఆగిప్రత్యేకవాగి- ఆదూరదృష్టికనడిగ
ళిగెహాగెమాడిశి యిరువపొగె యిల్ల బేరంగుహాకిరువ కన్నడిరెగదు కొండాగలి
నోడబేకు.

౩౯. మేలెసూబిశిదజోతిఃపరివేషవు- రక్తోత్థానవు - యివుగళన్నయూరూప
జోతిష్కరు - కెలవువి నోదయంత్రగళిందపరీక్షిశిఅదరిందయేర్పడువసయుక్తికవాద
కారణగళింద- ఈభూమిగెయిరువహాగె-సూర్యనిగూనూ-వాతావరణవునూమేఘగ
భూపుయివెయంనూవ్యాపిసిరువరుయిదరవాస్తవవన్ను యిన్నువిశదవాగి తిళియొనిమిత్త
వు-ఈభూమియొళగెల్లి యావ కాలదల్లి అదరంథాఅద్భుతవాద కాలవు సంభవిసువదో
యందు-మిగిలపేక్షెయిందకూడినిరీక్షిసుతిద్దారె-హాగెయేర్పడువస్థళవన్ను-కాలవన్ను
గణితమూలకవాగిముంచాగెతిళిదుకొండుఆస్థళయిష్టుదూరదల్లిరువదో- అదక్కెఆగివ్య
యవాగువద్రవ్యవన్నరొబనిగెతరదే ఆఅద్భుతగళనుపరీక్షిసువనిమిత్తవాగి నానావిధ
నళికఘటికారాదియంత్రసహాయగళకూడలూ- పరిజనసన్నారుదొందిగెయుపోగు
తిద్దారె-కెలవరుసీమెయల్లి సేరియిరువజ్యోతిషపండితసతెయవరఅప్పణెమేరెయు- కెల
వరుఆయాయగవర్నమెంటవరఅప్పణెమేలెయూ-కెలవుధనవంతరుతావిస్వయంఆగలి-కె
లవరుజ్యోతిష్కరమూలకవాగిఆగలి ఆప్రదేశగళుయిష్టుదూరదల్లిదియో - అదుల
క్ష్యమాడదెయూపోగెవాదెయూ పొగెశండిమొదలాదవగళమేలె గుంపుగుంపాగి-
అతిస్వల్పకాలవాద-౧౦-౧౨- విసాడిగళిగెవళగెతిళిదు-మరగ్గెయోడేమేలె సూబిశిద
విచిత్రవినోదగళను-నోడిసంతోసబడువదక్కు- జ్యోతిషశాస్త్రివన్ను యిన్నువృద్ధిప
డిసువదక్కు-ఆస్థళక్కెపోగువదక్కె-చింతెగియువదిల్లా- యిష్టుప్రయాసపట్టుపోదరెరు
వాయుకుదద్భుతవుళ్ళయాసూక్ష్మకాలవు - మబ్బుమొదలాదనిరీక్షిసువదక్కాగద కెలవు
కాలదిందతప్పిపోగువదువుంటు ఆ కాలదల్లి అవరిగె కొంబవెగటువుంటాగిరువదాదరు-
ఆచిందెమత్తొందు కాలదల్లి పరీక్షిసతక్కద్దాగువదెందుధైర్యవాగిమరళిబరువరు.

౪౦. -ఈ తరదసన్నారుదొడగూడిపోగువజ్యోతిషపండితరుగళుమా- యితర
రూనూ-తమిగెతమిగె- యీయా కార్యవెందు- నియమిశికొండు-వందువేళెమబ్బుమొద
లాదసందర్భగళింద నోడువదక్కెతప్పిపోగువదెందు-పూర్ణచ్ఛాయవ్యాపిసువస్థళగళ
ల్లూనూ-దూరదూరవాగ్యవరవరిగెవుంటాగిరువయంత్రపరిజనసన్నారుగళొడనె-ఆఅద్భుత
కాలవను నిరీక్షిశికెల వుదివసగళిగెముంబితవాగేకాదుకొండు - యంత్రగళను గూ

-ತಾರಗಗೊಳಗೆ ಇರುಲಗೆಗಳಿಂದಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಯಂತ್ರಶಾಲೆಗಳೊಳಗೂ-ದಿಙ್ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಪಿಕಸೂತ್ರ ಮೊದಲಾದವಿಧಿಪ್ರಕಾರವುಳ್ಳಯಂತ್ರಗಳನ್ನುದಿಙ್ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿಕೊಂಡುಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವರು

೪೧. ಗ್ರಹಣಕಾಲಬಂದಕೂಡಲೆ-ಅವರುಮಾಡುವಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯವೇನೆಂದರೆ- ಗ್ರಹಣಾದಿ ಡಿಯುರಿರಿವಕಾಲದೊಳಗೂ - ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣಕಾಲದೊಳಗೂನುವುಂಟಾಗುವ ವಿಚಿತ್ರರೂಪ ಗಳನ್ನು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫುಯೆಂಬುವರೂಪಗ್ರಾಹಕದರ್ಪಣಯಂತ್ರದಿಂದನೇಕರೂಪಗಳ ನೆತ್ತು ವರು-ಯಾರೂಪಗಳೆತ್ತುವಕಾಲದಲ್ಲಿಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿವುಂಟಾಗುವ-ಯಾವತ್ತುಚಿನ್ಹೆಗಳು - ಅವುಯೆಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ-ಕಪ್ಪದಹಾಗೆಕ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿಪಟದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವದಾದ್ದರಿಂದ- ಇಂಥಾಪ ಟಗಳನೇಕಗಳನೆತ್ತಿಮೇಲೆ- ಸಾವಕಾಶವಾಗಿಪರೀಕ್ಷಿಸುವರು - ಆದರಿಂದಗ್ರಹಣಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವವಿಧವಾಗಿವಿಚಿತ್ರವಿನೋದಗಳೂನುಚಿನ್ಹೆಗಳೂನೂ - ವುಂಟಾಗಿವಿರೊ- ಅವಗಳೂನೂ-ಅವಗಳಪರಿಮಾಣಗಳು ಮೊದಲಾದವಗಳೂನೂ - ತಿಳಿಯಲನುಕೂಲಪಡುವವು-ಸ್ಪೆ ಕ್ಟ್ರೋಸ್ಕೋಪುಯೆಂಬುವಕಾಂತಿನಿರ್ಣಯಕದರ್ಪಣದಿಂದ- ಜ್ಯೋತಿಃಪರಿವೇಷವು-ರಕ್ತೋತ್ಥಾನವು ಮೊದಲಾದಚಿನ್ಹೆಗಳು-ಯಾವವುಪಕರಣಗಳು- ಇಲ್ಲವೆಸಾಧಕಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದವುಂಟಾಗುವವೊ ಯೆಂದುಪರೀಕ್ಷಿಸುವದೂನು-ಮೈಕ್ರೋಮೀಟರ್ ಅಂಬುವಪರಿಮಾಣನಿರ್ಣಯಯಂತ್ರದಿಂದ- ಮೇಲಿನ ರಕ್ತೋತ್ಥಾನಮೊದಲಾದ್ದರಗಳಪರಿಮಾಣಗಳನ್ನು-ಇವುಮೊದಲಾದವಗಳೆಯಿನ್ನು-ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗೂಆಕಾಶದೊಳಗುವುಂಟಾಗುವ ನಾನಾವಿಧವಿನೋದಗಳನುಬರಮಕೊಳ್ಳುವರು.

೪೨. -ಈಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿವುಂಟಾಗಹೋಗುವ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದವಿನೋದ ಗಳನು - ಕಂಡುತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ-ಸೀಮೆಯೊಳಗಿರುರಾಜಕೀಯಜ್ಯೋತಿಷಸಭೆಯಿಂದಲು - ಮದ ರಾಸುಗವರ್ನಮೆಂಟುನವರಿಂದಲೂ-ನಿಯಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ- ಮದರಾಸುಜ್ಯೋತಿಷಶಾಲಾ ಪ್ರಧಾನಿ ಗಳಾದಮೇಸ್ಟರು ಪೋಗ್ಸನುದೊರೆಯವರು-ಅವರಅಪ್ಪಣೆಮೇಲೆಅವರಕೊಮಾರ್ಯೂನೂ- ನಾನೂ- ಮತ್ತಾಕೆಲವುದೊರೆಗಳೂನೂ-ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣಛಾಯಾವ್ಯಾಪಿಸುವಂಥಾದೇಶಗಳಾದನೀಲಗಿರಿ ಕೊಯಂಬುತ್ತೂರು-ಮಧುರೆ-ಮೊದಲಾದಸ್ಥಳಗಳಿಗೆಹೊಗಲು-ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಯಿರುವೆವು- ಪೂರ್ಣ ಗ್ರಹಣಕಾಲದೊಳಗೆವುಂಟಾಗುವಮೇಲೆಕಾಣಿಪಡಿಸಿದವಿಚಿತ್ರಗಳನುಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ-ನೂತನ ವಾಗಿನಿರ್ಮಿತಿಯಿರುವವಂಮವಿಶೇಷಯಂತ್ರದವುಪಯೋಗವನ್ನು - ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿರುವಮೇಸ್ಟರುಡೇ ಯಾಯೆಂಬುವಪಬ್ಬಾಪ್ರಸಿದ್ಧಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸದರಿಯಂತ್ರವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಮಾಡಿಕೊಂಡುಬರುವದೂಕ್ಕೂನು - ಸದರಿಮೇಸ್ಟರುಪೋಗ್ಸನುದೊರೆಯವರಕೊಮಾರು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆಹೊಗಿಬರುವಹಾಗೆಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರುಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿಯಿದ್ದಾರೆ- ಯಾಗ್ರಹಣ ಕಾಲದೊಳಗೆಸದರಿಯಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ - ಇನ್ನುಅನೇಕಯಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂನುನೋಡಲ್ಪಡು ವರುಲವುವಿನೋದಗಳನು-ಗುರುತುಮಾಡಿಕೊಂಡುಕರುವಾಯಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂನೂ - ತಿಳಿಯು ವಹಾಗೆಪ್ರಚುರಮಾಡಲ್ಪಡುವವೂ- ಮೇಲಾಗಿಕಲಕತ್ತಾದಲ್ಲಿರುವ - ಕರ್ನಲ್ ಟೆನ್ನೆಂಟುದೊರೆಯವ ರೂನು-ಕೇಪ್ಟನ್ ಹೆರ್ಷಲ್ ದೊರೆಯವರೂನುನೀಲಗಿರಿಗೆಬಂದು ಸದರೀಗ್ರಹಣ ವಿಶೇಷಗಳನು ನೋಡುವಹಾಗೆಕಲಕತ್ತಾಗವರ್ನಮೇಂಟಿನವರುಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ- ಇದಲ್ಲದೆಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಸ್ಥಾ ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಬ್ರಿಟೀಷ್ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅಂಬುವಶಾಸ್ತ್ರಪರಿಶೀಲನ ಸಭೆಯವರಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.ಇತ್ತುನುಂದಿದೊರೆಗಳುಯಾಗ್ರಹಣಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೋ- ಯಾದೇಶಕ್ಕೋ-ಬರಹೊ ಗಲಾರೆ-ವಿಭವಸಂವತ್ಸರದಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದವಿನೋದಗಳೇನೆಂದರೆ.

೪೩. ವಿಭವಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣದ ನಕ್ಷತ್ರಾಫೀಸು ಜ್ಯೋತಿಷಸಿದ್ಧಾಂತಿಯಾದ ಮೇಷ್ಟರು ಪೋಗ್ಸನು ದೊರೆಯವರೂ - ಅವರ ಸಂಗಡ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಗಳೊಳೊಬ್ಬರಾದ ಮೇಷ್ಟರ ಕೊಬ್ಬರು ದೊರೆಯವರೂ- ರೆಯುಲ್ ವೇಕಂಟೀಆಫೀಸು ಉಂಬಣೀರಾದ ಮೇಷ್ಟರು ವಿಂಟರ್ಸ್ ದೊರೆಯವರೂ- ಬಂದರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದರು - ನಾಮಾನನಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ರಯಿಲ್ವೆ ಆಡೀಟರು ಆಫೀಸು ಹೇಡ್ಕ್ಲಾರ್ಕರು ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರೂ - ಸೇಲದ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟು ಹೇಡ್ರೈಟರು ಅಪ್ಪಾಯ್ಯಂಗಾರರೂನು - ಹೈದರಾಬಾದು ನೈಜಾಮು ಪಾಲಿನ ಸಂಗಡ ಸೇರಿದ ವನಪರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ- ಜೋಯಿರಿಮಿಸೀ ಮೆಲಿಸ್ಥಾಪಿಸಿಯಿರುವ ರಾಜಧಾನೀ ಜ್ಯೋತಿಷಶಾಲೆಯವರಿಂದ ನಿಯಾಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕರ್ನಲ್ ಟೀನಂಟು ಯಂಬುವರೂ- ಕೆಪ್ಟನ್ ಹೆರ್ಷಲ್ ಅಂಬುವರೂನು- ಕೆಲವು ದೊರೆಗಳೊಡನೆ ಗುಂಟೂರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೂನೂ - ನಿಜಾಮು ಪಾಲಿಗೆ ವಶವಿಟ್ಟ ಜದೀಮು ಚಿಟ್ಟಕ್ಕೂನು - ಫ್ರಾನ್ಸದೇಶದಲ್ಲಿಂದ ಮೇಷ್ಟರು ಜಾನಸನ್ ದೊರೆಯವರು ಸದರಿ ಗುಂಟೂರಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರು- ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದಾ ಡಾಕ್ಟರು ವೈಸು ಡಾಕ್ಟರು ಅಪ್ಪೊಲಜರ್ ಯಿವರಿಬ್ಬರೂನು - ಅರೇಬಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಏಡನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೂನೂ - ಫ್ರಾನ್ಸನಲ್ಲಿಂದಾ ರಾಯಿಟೀ ದೊರೆಯವರು ಸ್ಯಾಂಡಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಬೋದಿಯಾಕ್ಕೂನು - ಜರ್ಮನ ದೇಶದಲ್ಲಿಂದಾ ಕೆಲವು ಜ್ಯೋತಿಷಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು- ಬಂಬಾಯಿ ಪ್ರಸೀಡೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೀಜಪೂರಕ್ಕೂನೂ- ನಳಿಕಘಟಿಕಾರಾದಿ ನಾನಾವಿಧಯಂತ್ರ ಪರಿಜನಸನ್ನಾಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಹೋಗಿಯಿದ್ದರು ಕೆಲವು ಕಡೇ ಮೇಘಾವರಣದಿಂದ ಮೇಲಿನ ವಿನೋದಗಳನು - ನೋಡಕೂಡದೆ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಮಿಗಲಾದವರು ನೋಡಿದ ವಿನೋದಗಳನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ - ಅವುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಗಳೂ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವವೂ ಅವುಯೆನೆಂದರೆ.

೪೪. ನಳಿಕಘಟಿಕಾರಾದಿಯಂತ್ರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗ್ರಹಣಸ್ಪರ್ಶಮೋಕ್ಷಕಾಲಗಳನ್ನು- ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಯಿದ್ದ ಕೆಲವು ಕಪ್ಪುಮಚ್ಚೆಗಳನ್ನೂ - ಚಂದ್ರಬಿಂಬದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಲವನ್ನು ಮರಳಿ- ಬಯಲು ಬಿದ್ದ ಕಾಲವನ್ನು- ದೃಗ್ಗೋಚರವಾದ ಕಿರಣಂಗಳ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೂಪಗ್ರಾಹಕದರ್ಪಣದಿಂದ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಸ್ವರೂಪವನ್ನ ವಂದು ಪಟದ ಮೇಲೆ ಯೆತ್ತಿದರು- ಸೂರ್ಯಬಿಂಬಾಂತರೇಖೆಗಳು - ಕೊಂಚಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜಪಮಾಲೆಯ ಹಾಗೆ - ಕುಣುಕುಗಳು ಕುಣುಕುಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು- ೩೫ ನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಜ್ಯೋತಿಃಪರಿವೇಷಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬರುವಹಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದವು - ೩೬ ನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರಕ್ತೋತ್ಥಾನಗಳೂನು - ಕಾಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು- ರಕ್ತೋಚ್ಛ್ರಾಯನಗಳೊಳಗೆ- ಕೊಕ್ಕನ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ವಂದು ವೃದ್ಧವಾದ ವುಚ್ಛ್ರಾಯನದ ವುನ್ನತಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಮೇಷ್ಟರು ಪೋಗ್ಸನ್ ದೊರೆಯವರು- ಅಣುಪರಿಮಾಣನಿರ್ಣಾಯಕಯಂತ್ರದಿಂದ ಪರಿಮಾಣಾಯತ್ತಿದಾಗ ೩ ಕಳೆಗಳೂ ೧೯·೪ ವಿಕಳೆಗಳೂ- ಯಿದ್ದವೆ - ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದ ಅಡ್ಡಳತೆಗೆ ೧೦ ಕೊಳಗೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದದರಿಂದ ಅದರ ವೃದ್ಧ ೮೦೩೫ ಯೋಜನಗಳುವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿತ್ತು- ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರಿದ ಅನೇಕ ರಕ್ತೋಚ್ಛ್ರಾಯನಗಳೊಳಗೆಯಿರುವ ವಂದೇ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿ ಕಾಣಪಟ್ಟಿದೆ ಆದರೆ ಯಿದು ವುಚ್ಛ್ರಾಯನವು ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದದರಿಂದ- ಚಂದ್ರತಮೋಬಿಂಬದ ಗಮನವು ವುತ್ತರದಿಕ್ಕಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ಮೇಲಿನವುಗಳಾನವು ಮೆಟ್ಟಿಲುಮೆಟ್ಟಿಲಾಗಿ- ಮೇಲಿನ ತಮೋಬಿಂಬದ ವಳಗೆ ಮರೆಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವು ಮರಳಿ ದೃಶ್ಯವಾದ

కూడలిసదరీవు ఘనదవున్నతకొరతెబిద్దహాగె కాణిస్వల్పట్టితు - ఆగ అదరవుద్ద ౨౯౪
వికళెగళుయిరువదూ- ఇదరిందమేలినవు ఘనగళు సూర్యనన్ను అనుసరిసిదవుగళాగేర్పడువ
వు-యీనడువినవు ఘనవుల అగ్రదల్లి కునకుకునకాగి కాణల్పట్టితు.

౨౫. సూర్యనకోణవు-యావవుపకరణవుయిల్లదె- సాధకవచాక్షుగళిందవుం
టాద్దొ-అదక్కె సరియాగిమేలెహేళిఇరువ జ్యోతిఃపరివేషవూను- రశ్మ్యోత్థానగళూనూ
ఇవిమెయందు - కాంతినిగ్రాహకదర్పణదిందపరీక్షిసిదాగ యీయరడురూపగళూను
సూర్యనిగెవుంటాదవుపకరణగళిగె తేదవాగి ఇద్దహాగూ జ్యోతిఃపరివేషోపకరణగ
ళూను-రశ్మ్యోత్థానోపకరణగళూను - వందకొందమవ్యత్యాసబిద్దద్దాగియూను కా
ణపట్టిదె.

౨౬. బందరుగుంటూరు మొదలాదస్థళగళిగె హోదవరిగె - అవరునిరీక్షిసిద్దహాగెక
త్తలెఅధికవాగి కాణపడలిల్లా- పూర్ణచంద్రనిందలూ నాల్కుమూమడిఅధికవాదప్రకాశ
హాగె శోరియుత్తే-శుక్రను - బుధనుయీయరడు గ్రహగళన్ను యిన్నుఅనేకనక్షత్రగళ
న్నూ బన్నాగికండరు నాను హోగి యిద్దస్థళవాదవనపర్తి యొళగొందు సణ్ణగుడ్డదమేలి
ద్దునోడిదెవు అల్లి ఆగ మబ్బాగిద్దద్దరింద తోఅల్లవే- యావకారణదిందలో - కత్తలెఅతి
శయంకరవాగిముచ్చికొండద్దల్లదె మేలెకత్తలెపక్షిమదిందబందవేగవన్ను- జనరుప్రత్య
క్షవాగినోడికత్తలెబరుకలిత్తేయందూను- కూడలెబందిత్తేయందూను-అరిచిదరు- ఆగచం
ద్రనుయిల్లదరాత్రియహాగె నోడల్పట్టితు - నాల్కూ దిక్కిధూరదల్లిద్దవరముఖకిలియలి
ల్లా-గుడ్డదకెళగె హోరియల్లిద్దపశుగళు మందెగళు కత్తలెకుంబిదకూడలెయిద్దహోగలా
రంభిసి పూర్ణగ్రహణముగిదకూడ్లెతిరిగి తావుయిద్దస్థళక్కె బందవు కొంచదూరదగుడి
నెలెయల్లిద్దజనరు- యావదొందుభయంకరవాదఆపత్తుబందహాగె కూగిట్టరు- వనపర్తి
సంస్థానద దివాంజీగారావశంకోబయ్యనవరుమేలె సంస్థానదొళగెసేరిదయితర
జనరూనూ-వ్యాపారాయంబువగ్రామదల్లిద్దా యీగ్రహణకాలదల్లి నోడిదవినో
దగళేనెందరె- జ్యోతిఃపరివేషగళు నాల్కూ పక్కదల్లియూను నిడియాదజ్యోతిగళహాగె
యిద్దవు - రశ్మ్యోత్థానగళు బిరియకణ్ణిగెకిలియబందవు - ౩౦ నక్షత్రదవరెగూ సాదృశ్య
గళాదవు హూగళమొగ్గుగళువికసిసిదవు కుణిసెయలిగళుముచ్చికొళ్ళువవాదవు.

ఈ సంవత్సరద పూర్ణసూర్యగ్రహణద ఛాయాప్రమా
ణవు కాలవు మొదలాదవుగళ వివరవు.

౨౭. ఈ ప్రజోత్పత్తిసంవత్సరద కార్తీకబ ౩౦ మంగళవారక్కె సరియాద
౧౮౭౧నే సంవత్సరద డిసెంబరతింగళు ౧౨ తేదివుదయదల్లి వుంటాగహోగువ పూర్ణసూ
ర్యగ్రహణవు హోద విభవసంవత్సరదల్లి వుంటాద పూర్ణసూర్యగ్రహణదహాగె దీర్ఘ
కాలవుళ్ళదాగిరదూ- ఈపూర్ణగ్రహణఛాయెదక్షిణార్ధంబూ స్థానదల్లిరువముఖ్యస్థాన
గళల్లి ప్రవేశిసుత్తిరువదూ- మేలినఛాయెఆగ్నేయమూలెయాగి హారువదూ- అదరవే
గవు వినాడియొందక్కె మూరుమూరడివుళ్ళద్దాగిరువదూ- ఆస్థళగళమతేసిఘళిగెవరెవిగెకత్తి
లెముచ్చువదు- ఆగ్రహణహొందిదసూర్యనుక్షితిజక్కె-అందరె-సూర్యోదయస్థానక్కె

೨೦ ಭಾಗಗಳುನ್ನತಿಯೊಳಗಿರುವನು- ಪೂರ್ಣ ಗ್ರಹಣಛಾಯೆಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರಲಿರುವವರು ಗ್ರಹಣಮಧ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೀಪುಸ್ತಕದ - ೩೪ - ೩೫ - ೩೬ - ೩೭ - ನ ಅಂಶದೊಳಗೆ ಕಾಣಪಡಿಸಿದ ಯಾವದ್ವಿನೋದವನ್ನು ನೋಡುವರು.

೪೮. ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣಛಾಯೆಯ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ರೇಖೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಸುಮಾರು ೧೦ ಮೈಲುಗಳೊಳಗಿರುವವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ನ್ಯೂನವಾಗಿ ತೋರುವ ದಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನೋಡುತ್ತೋಗುವ ವಿನೋದಗಳೇನೆಂದರೆ- ಗ್ರಹಣಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಹಣಛಾಯೆಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದ ದಕ್ಷಿಣಾಂಶಭಾಗವು- ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬದುತ್ತರಾಂಶ್ಯಭಾಗವು ಕಂಗಾರಕಂಠಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಧನುಸ್ಸಿನ ಹಾಗೆ ಮಿಗಲಾದ ವಿನೋದದಿಂದಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದು ಯಾಜೀಗೆ ಧನುಸ್ಸಿನ ಹಾಗೆ ತೋರಪಡುವ ಬಿಂಬಾಂಶ ರೇಖೆಯ ಶೃಂಗಗಳು ೩೭ ನೇ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ವಂದು ವೇಳೆ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಪಡುವದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಯಿರೇಖೆ ಮಿಗಿಲು ಸಂಙ್ಞಾಗೆ ಪ್ರಕಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಳವಾದ ಮೇಲಿನ ಛಾಯೆಕ್ಕೆ ಅತಿಸಮೀಪ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ವರಿಗೆ ಮೇಲೆ ೩೭ ನೇ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಕುಸುಮಗಳು ಕಾಗಿಜಪಮಾಲೆಯ ಹಾಗೂ ಕಾಣಬರುವದೂ ೩೫ - ೩೬ ನೇ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸೂರ್ಯನಸುತ್ತಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಃ ಪರಿವೇಷವೂನೂ- ರಕ್ತೋಷ್ಣಾನಗಳೂನು- ವಂದುವೇಳೆ ಕಿಳಿಯುವವು ೪೩ ನೇ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರಗಳೊಳಗೆ- ಶುಕ್ರನು- ಸ್ವಾತಿ- ಇವುಗಳು- ವಂದುವೇಳೆ ಯುನ್ನು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕೆಳೆಯುವವು- ಮೇಲಾಗಿ ಭೂಮಿಮೇಲೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡಿದ ೩೪ ನೇ ಅಂಶದೊಳಗೆ ಕಾಣಪಡಿಸಿದ ವಿನೋದಗಳನು ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕಾಣಬಹುದು- ಗ್ರಹಣ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲೊಂದುನ್ನತಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಪೂರ್ಣಛಾಯೆಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿದ್ದವರು - ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯಿರುವರು- ನೈಋತ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯು ನೋಡುವಾಗ - ಭಯಂಕರವಾದೊಂದು ಕತ್ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತೋರುವದೂ- ಮೇಲಿನ ಛಾಯೆಕ್ಕೆ ಅತಿದೂರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ- ಅವರವರ ದೂರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸೂರ್ಯನ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಬಿಂಬಾಂಶ್ಯಂಗಳು ಕೊಂಚ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯು ಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳವಾಗಿಯೂನು ತೋರುವದಾದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣದೊಳಗುಂಟಾಗುವ ವಿನೋದಗಳೆಲ್ಲ ಪುತಗ್ಗುವದೂ.

೪೯. ಈ ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣಛಾಯೆಯ ಮಧ್ಯರೇಖೆ ಯವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಂದಾ ಸಿಂಧುದೇಶದ ಪಶ್ಚಿಮಸಮುದ್ರ ತೀರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ದಾಟಿ- ಪಾಕ್ಸ್ಸ್ ಯಂಬುವ ನಾರುಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ದಾಟಿಯಾ ಪೋನದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಮೈಲು ನೈರುಕ್ಕ್ಯಮೂಲೆಯಾಗಿಯೂ ಲಂಕಾದ್ವೀಪದುತ್ತರಭಾಗಕ್ಕೂನು ಹೋಗುವದೂ- ಈದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಮೊಯಿವೀಪ್ರೊ ಕೋಕಿಲವು ಜಂಬದಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಯರಡೂನು- ಮೇಲಿನ ಛಾಯಾಮಧ್ಯರೇಖೆಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವವು ಮೇಲಾಗಿ- ಮೇಲಿನದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಯಿಶಾನ್ಯಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿಂಕಮಲ್ಲಿ- ಓಡೆಗಳನು ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಹೊಂದಿದಯಿ ರೇವುಯಂಬ ಪಟ್ಟಣವು- ಮಧ್ಯರೇಖೆಗೆ ೧೫ ಮೈಲಿಗಳು ನೈರುತಿಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವದೂ- ಕಿರ್ವಾಯಯಾಛಾಯೆ ಬಂಗಾಳಿ ಸಿಂಧುಶಾಖೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿಸುಮಿತ್ರದ್ವೀಪದ ಆಗ್ನೇಯಾಗ್ರವನ್ನ ಕಳಕಡು- ಜಾವಾಯಂಬುವ ದ್ವೀಪದ ದಕ್ಷಿಣಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರತೀರವನ್ನು ತಗಲುವದೂ- ಯಾದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಬಟೇವಿಯಾ ಯಂಬ ಪಟ್ಟಣವು ಛಾಯಾಮಧ್ಯರೇಖೆಗೆ ಯಿಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ೭೦ ಮೈಲುಗಳು ದೂರದಲ್ಲಿರುವದೂ- ಮೇಲಾಗಿ ಆಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಚ್ಚಾರು- ನಗಾರಾ- ಈಯರಡುಬಿಕ್ಕಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಹೋಗುವದೂ- ಈ ಛಾಯಾ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಯಂಬ ಖಂಡದ ಪಾ

ಯವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಗ್ರಹಣಹೊಂದಿದ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಳದಶಿ ಶೋಣ್ಣಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಆಗ ಮೂರುವೀಸಘಳಿಗೆಗಳವರೆಗೆ ಅಂಧಕಾರವ್ಯಾಪಿಸಿಯಿರುವದು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಛಾಯೆಯ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಎಂಬ ಖಂಡದ ಮನುಷ್ಯಸಂಚಾರವಿಲ್ಲದ ಮಹಾರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಕುಂಬಿಕಡಗೆ ಶಾಲಿಕಮಹಾಸಮುದ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದು.

೫೦. ದಕ್ಷಿಣಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣಛಾಯಾದೇಶವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಛಾಯಾಬಿಂಬದ.

ಉತ್ತರರೇಖೆ.				ಮಧ್ಯರೇಖೆ.				ದಕ್ಷಿಣರೇಖೆ.			
ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶವು		ಚೆನ್ನಪುರದ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಾಂತರವು		ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶವು		ಚೆನ್ನಪುರದ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಾಂತರವು		ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶವು		ಚೆನ್ನಪುರದ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಾಂತರವು	
ಭಾಗ	ಕಲ	ಭಾಗ	ಕಲ	ಭಾಗ	ಕಲ	ಭಾಗ	ಕಲ	ಭಾಗ	ಕಲ	ಭಾಗ	ಕಲ
೧೩	೧	೫	೧೬	೧೨	೩೬	೫	೩೨	೧೨	೧೨	೫	೫೦
೧೨	೪೮	೪	೫೨	೧೨	೨೩	೫	೮	೧೧	೫೯	೫	೨೬
೧೨	೩೬	೪	೨೮	೧೨	೧೦	೪	೪೪	೧೧	೪೬	೫	೨
೧೨	೨೩	೪	೫	೧೧	೫೮	೪	೨೧	೧೧	೩೩	೪	೩೯
೧೨	೧೧	೩	೪೨	೧೧	೪೬	೩	೫೯	೧೧	೨೧	೪	೧೭
೧೧	೫೯	೩	೨೧	೧೧	೩೪	೩	೩೭	೧೧	೯	೩	೫೫
೧೧	೪೭	೩	೦	೧೧	೨೨	೩	೧೬	೧೦	೫೮	೩	೩೪
೧೧	೩೬	೨	೩೯	೧೧	೧೧	೨	೫೬	೧೦	೪೬	೩	೧೪
೧೧	೨೫	೨	೧೯	೧೧	೦	೨	೩೬	೧೦	೩೫	೨	೫೪
೧೧	೧೪	೨	೦	೧೦	೪೯	೨	೧೭	೧೦	೨೪	೨	೩೫
೧೧	೪	೧	೪೧	೧೦	೩೮	೧	೫೮	೧೦	೧೩	೨	೧೬
೧೦	೫೩	೧	೨೩	೧೦	೨೮	೧	೪೦	೧೦	೩	೧	೫೮
೧೦	೪೩	೧	೫	೧೦	೧೮	೧	೨೨	೯	೫೨	೧	೪೦
೧೦	೩೩	೦	೪೭	೧೦	೮	೧	೪	೯	೪೨	೧	೨೩
೧೦	೨೩	೦	೩೦	೯	೫೮	೦	೪೭	೯	೩೨	೧	೬

೫೧. ಪೂರ್ಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಛಾಯಾಬಿಂಬವು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ದೇಶಗಳು, ಅವು ಮೇಲೆ ಛಾಯಾಬಿಂಬದ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರರೇಖೆಗಳ ಒಳಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಹೊರಗೆ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವು ಅಲ್ಲವೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೂರವು ಮೈಲುಗಳು.

ఛాయాబింబద.

ఉత్తర రేఖెగె.			మధ్య రేఖెగె.			దక్షిణ రేఖెగె.
			దక్షిణ కన్నడా			
	మైల్			మైల్		
ముల్కి	౨	మొరగె				
సూరత్కల్	౪	పళగె				
ఉడిపి	౧౬	మొ	కుంబ్లా	౧౦	ఉ	
మంగళూరు	౧౧	ప	మంజేశ్వరర్	౧౪	ఉ	
మూడబిద్రె	.౨	మొ	కాసరకోడు	౫	ఉ	
బంటువాలా	౩	ప	చంద్రగిరి	౪	ఉ	
ఉప్పినంగడి		మేలె	బేకలు	౧	ఉ	
పాణిమంగళూరు	౪	ప	ఉసుమర్గవు	౨	ద	
పుత్తూరు	౫	ప	నీలేశ్వరవు	౫	ద	
పుల్లేరి	౫	ప	కావడ్కష్ఠేరి	౭	ద	
సంపాజె	౪	ప	ఫ్కైలూరు	౬	ఉ	
సూళ్యై	౧౨	ప	మాయకోట్టేడు	౪	ద	
ధర్మస్థానవు	౧౦	మొ				
సుబ్రహ్మణ్యవు	౨	మొ				
			కొడగు.			
సోమవారపేటె	౫	మొ	తలకావేరి	౧౬	ఉ	
మరకారా	౭	ప	వీరచంద్రపేటె	౧౬	ఉ	
సీతాపురవు	౧౨	ప	కగ్గత్తునాడు	౧౧	ఉ	
కుశాల్ నగరవు		మేలె	లక్ష్మణతీర్థవు	౫	ఉ	
			బ్రహ్మగిరి	౫	ఉ	
			మైసూరు.			
కన్నగాల్	౯	మొ				
చెట్టడపూరు	౫	మొ				
పెరియపట్టణవు	౩	ప				
మాగోడి	౪	మొ				
కంగోడి	౬	ప				
కట్టెమల్లవాడి	౬	మొ				
కుణసూరు		మేలె				

ఉత్తరరేఖగే.	మైల్		మధ్యరేఖగే.	మైల్		దక్షిణరేఖగే.	మైల్	
లింగసముద్రవు	౨	వ	బావళ్లి	౨	ఉ			
కొత్తరుజాల్	౪	మొ	కాకనుకోటె	౮	ఉ			
జిగ్గద్దైవర్కోట	౧౦	వ	మకి	౧౫	ఉ			
బట్టనహళ్లి	౪	మొ	సర్వాకూరు	౨౦	ఉ			
మైసూరు	౧౨	మొ						
హల్ హళ్లి	౨	వ	బార్కి	౧౨	ఉ			
సర్ హూరు	౧౩	వ	రామపూరు	౪	ఉ			
నంజంకోటె	౪	మొ	బ్రహ్మకూడి	౧౨	ఉ			
క్రైయూరు	౧౨	మొ	గోపాలస్వామి	౧౦	ఉ			
కల్లాలి		మేలే						
కులాపూరు	౨	వ						
మఃఖనూరు	౬	మొ	గుండ్లపేటె	౧౮	ఉ			
గుండపేట	౧౪	వ	నన్నవాలా	౮	ఉ			
కూడేరు	౮	మొ	మంగలం	౮	ఉ			
తెర్కనంబి	౧౨	వ	తెప్పకాడు	౩	ఉ			
పట్ణకూబా	౨	మొ						
అరెకొటూరు		మేలే						
అరదార్హళ్లి	౨	వ						
సంకకవాటు	౩	మొ						
రామచంద్ర	౨	మొ						

మలబారు.

			కన్నాయి	౧౨	ద			
			సురుకూర్	౧౫	ద	కన్ననూరు	౧౪	వ
			శేరుకాల్	౧౬	ద	కలచేరి	౧౨	వ
			కూడళ్లి	౧౩	ద	కోడయం	౧౬	వ
			సివిసేరి	౮	ద	ఊటి	౧౦	ప
			కాలియాటు	౪	ద			
			కల్లి	౬	ఉ			
			కర్ణాకోటు		మేలే	చెన్నమంగలము	౬	వ
			శివపురవు	౧౦	ద	కోయిలాణ	౧	మొ
			పెరియా	౭	ద	మల్లాపురవు	౯	వ

ఉత్తరరేఖలు			మధ్యరేఖలు			దక్షిణరేఖలు		
	మైల్			మైల్			మైల్	
			బేక్లే	౪	ద	కల్లికోట	౧౦	మొ
			మానందవాడి	౪	ద	కొమరచ్చేరి	౬	వ
			తిరువనూరు	౧	ద	తిరువాలకూరు	౪	మొ
			కల్పేటి	౧౦	ద	బేపూరు	౧౫	మొ
			శ్రీమధుర	౪	ద	రనుమంతు	౧౫	వ
			కూమన్లే	౯	ద	ఎట్టికురబి	౪	మొ
			గూడలూరు	౪	ద	పాలగాటు	౧౦	మొ
						లక్కేకోట	౧	మొ
			కోయంబుత్తూరు.					
ఎణ్ణూరు	౪	వ	నీలగిరిబొంబత్తై	౩	ద	కటాళవు	౧౬	వ
తలమల	౧౫	వ	జగతాళవు	౪	ద	కణవాయిపాళెవు	౧౫	వ
సత్యమంగలవు	౧౪	వ	కేత్తొండ	౧౩	ద			
అమ్మాణియమ్మసత్రము	౧౦	వ	కోటగిరి	౨	ఉ	ఆనకట్టి	౧౪	వ
			గజల్హట్టి	౧౫	ఉ	పేరూరు	౧౧	వ
కరటుపాళయవు	౧	వ	సిరుముగ్యే	౨	ఉ	కోయంబుత్తూరు	౧౪	వ
పరవాసి	మేలే		దనయంకోట	౧౧	ఉ	మదుకర్రై	౯	వ
అందియూరు	౧	మొ	వెళ్ళడి	౩	ద	రామపట్టణవు	౩	మొ
కుపాండపాళయవు	౪	వ	చిన్నియంబాళెవు	౧౨	ద	సెట్టిపాళయవు	౧౨	వ
అడలూరు	౧౦	వ	సేవూరు	౪	ఉ	పురసుపాళయవు	౨	మొ
పిల్లేడు	౮	వ	కర్మత్తంబట్టి	౬	ఉ	పొళ్ళాచి	౪	మొ
భవానికూడల్	౪	వ	అవనాసి	౨	ఉ			
ఈరోడు	౮	వ	తిరుప్పూరు	మేలే		పెరియపట్టి	౧౧	వ
			పళ్ళడం	౯	ద	తల్లి	౭	మొ
			వీరపాండి	౪	ద	ఉడుమల్పేట	మేలే	
			పెరుంతురై	౧౫	ఉ	కోటమంగలవు	౬	వ
			కాంగియం	మేలే				
			వెళ్ళకోవెల్	మేలే		దళవరాయంపట్టణం	౨	వ
			చినధారాపురవు	౧	ఉ	కుమరలింగం	౩	మొ
			అరవకురిచి	౨	ద	ధారాపురవు	౧౫	వ
			కరూరు	౧౪	ఉ			

ఉత్తరేఖకు			మధ్యరేఖకు			దక్షిణారేఖకు
			సేలము.			
	మైల్			మైల్		
శంకరదుర్గాపు	౫	మొ				
తిరుచ్చెంకోడు		మేలి				
పరామడ్డి	౯	వ				
సేలము	౨౪	మొ				
చిత్తలందూరు	౩	వ				
యాలంపల్లి	౧౧	వ				
కవ్వల్ల మల్లె	౧౧	వ				
కొడిముడి	౧౮	వ				
కొండలం	౧౬	వ				
వాంగల్	౧౨	వ				
నామకల్	౧	వ				
అయ్యంపాలియం		మేలి				
తేందమంగలం	౫	మొ				
కారంగరిపట్టి	౩	మొ				
			తిరుచినాపల్లి.			
నాగనల్లూరు	౧౦	వ	వీరయ్యపట్టి	౬	ఉ	
కోట్టియం	౯	వ	ఉమకర్లంపల్లి	౭	ఉ	
వీరవల్లి	౧౦	వ	పుత్తూరు	౧౬	ఉ	
మైలాండి	౧౦	వ	ఎవిచ్ప్పాపు	౪	ఉ	
కుళ్తియూరు	౭	మొ	కాలాడిపట్టి	౫	ఉ	
ముశరి	౧౨	వ				
పడంకావేరి	౧౦	వ				
ఉదట్టూరు	౧౨	మొ				
ఇరంగలూరు	౨	మొ				
శ్రీరంగపు	౬	వ				
తిరుచినాపల్లి	౭	వ				
లాలుగుడి	౨	వ				
వల్లనూరు	౪	మొ				
జోడమూదేవి	౭	వ				

ఉత్తరరేఖేగే.			మధ్యరేఖేగే.			దక్షిణారేఖేగే.		

తంజావూరు.

ఉత్తరరేఖేగే.	మైల్		మధ్యరేఖేగే.	మైల్	
గంధ్రకోట	౧౦	వ			
వల్లం	౨	వ			
తిరువాడి	౧౦	తూ			
కాండియూరు	౯	తూ			
తళ్ళకోట్టై	౧౨	వ			
తంజావూరు	౫	తూ	బాలయవన	౩	ఉ
పూండి	౮	తూ	అర్దాంగి	౧	ద
పాపవినాశవు	౧౭	తూ	తూరావాశల్	౧౦	ఉ
కుంభకోణావు	౨౭	తూ	ఆవడయార్ కోయిల్	౬	ద
ఆదనకోట్టై	౫	వ	సింగవారా		మేలే
సిల్లాక్కూరు	౬	వ	కృష్ణాజీపట్నం	౨	ఉ
మన్నారుగుడి	౭	తూ	మనమూలుకూడి	౨	ద
పట్టుకోట	౧౦	వ	అనాసినత్ర	౯	ఉ
తిరుకిరంపూండి	౭	తూ	మీరాపుశల్	౧౨	ద
ఆదిరాంపట్నం	౧౨	వ			
నాగపట్ణావు	౨౬	తూ			
కొప్పకొర్టై	౬	తూ			
వేదారణ్యావు	౫	తూ			
కోడికరై	౩	వ			

మధుర.

మధ్యరేఖేగే.			దక్షిణారేఖేగే.		
కూట్టంపూండి	౧౬	ద	పలణి		మేలే
ఎడయకోట్టై	౧౪	ద	అయ్యంపల్లి	౨	వ
వేదసందూరు	౧౫	ద	శేకర	౧౮	తూ
ఎరియోడు	౧౨	ద	వీరపక్షి	౬	వ
రామగిరి	౨	ద	ఆక్కూరు	౨	వ
మాకాంపల్లి	౧౦	ద	నల్లకోట్టై	౫	తూ
అయిలూరు	౧౨	ద	దిండుగల్	౧౧	వ
మరాపురి	౫	ద	అమన్నైకూనూరు	౩	తూ
మణపారై	౫	ఉ	మధుర	౯	తూ
మన్నారుకులూస	౧౬	ద	ఊత్తంగుడి	౭	తూ

ఉత్తరరేఖెగె.	మధ్యరేఖెగె.			దక్షిణారేఖెగె.		
		మ్యైల్			మ్యైల్	
	వీరల్లిమల్లి	౧౦	ఉ	తిరుప్పావనం	౧౧	పూ
	కోవరంకుర్చి	౧౦	ద	కూలూరు	౪	వ
	వాలంగుడి	౧౪	ద	శివగంగ	౧	పూ
	నీరింజకుడి	౨	ద	సిరువ్మైల్	౧౦	వ
	కునవాశల్	౫	ఉ	మంగళం	౧	పూ
	కొళక్తూరు	౧౪	ఉ	ఊర్వ్యారి	౫	వ
	తిరుప్పాకూరు	౧౮	ద	రాశిమంగలము	౩	పూ
	కుంభాకుడి	౧౫	ద	ఆర్ముఖకోటె	మేలే	
	ఆత్తంగుడి	౨	ఉ	అర్యూన్త్తమంగలం	౨	వ
	పుదుకోటె	౪	ఉ	రామనాథపురవు	౨౦	పూ
	అయర్న్యయం	౬	ద	ఆకంకర	౧౬	పూ
	మేట్టునెల్లా	మేలే		పాంబన్	౧౦	పూ
	ఆలంగుడి	౧౦	ఉ	రామేశ్వరవు	౯	పూ

లంకాద్వీపము.

యాళ్పాణం	౮	ఉ	ఆనరాజపురము	౨౯	పూ
మోంటుల్ టీష్రో	౫	ఉ	పట్టికలో	౧౫	పూ
కోకిలీ	మేలే				
తిరుకోణమలి	౧౫	ద			

దక్షిణాభాయా రేఖెగెహొరగె యిరువదొడ్డపట్టణగళు. మ్యైల్

కొచ్చి	౨౫
తిరువనందపుర	౧౩౫
తిరునల్వేలిజిల్లా శ్రీవిల్లిపుత్తూరు	౫౫
తిరువాన్కూరుసంస్థానదల్లి కోటయం ...	౮౫
కొచ్చిసంస్థానదల్లి తిరుచ్చూరు ...	౩౫
లంకాద్వీపదల్లి కండి	౨౫

ఉత్తరభాయా రేఖెగెహొరగిరువదొడ్డపట్టణగళు.

మ్యైసూరల్లి శ్రీరంగపట్ణా	౨౧
బెంగుళూరు	౮౫
సేలదల్లి ధర్మపురి	౫౦
తిలకంబాడి	౪౦
పుదుచేరి	౯౫
చెన్నపురి	౧౮౦

౫౧. యీసూర్యగ్రహణవుకేలవుప్రదేశగళొళగె పార్శ్వగ్రహణవాగియూకే లవుప్రదేశగళల్లి పూర్ణగ్రహణవాగియూ- తిళియువదాద కారణలవువుంటాగువకేల వుముఖ్యపట్టణగళల్లి స్వదేశస్పర్శమోక్షాది కాలగళన్ను - యీకాలగళుసరియందు ని రూపిసువనిమిత్తవుఆకాలగళొళగె ఆయాయదేశగళల్లిద్వాదశాంగుళశంకుఛాయదిం దవుంటాగువఛాయాప్రమాణగళూను పార్శ్వగ్రహణదిందగ్రహణవ్యాప్తియూ - దిక్కు గళూను-పూర్ణగ్రహణదనిమీలనోన్మీలనాంతర కాలగళూను- అందరే-బింబాదర్శన కాల-అల్లదిద్దరే-శక్తిలేముబ్బిదకాల- యీగ్రహణదినదల్లిఆయాయదేశక్కె-తక్క-దా గెసూర్యోదయ ఆగువకాలవూను - యీకెళగె కాణపడిసువ ఫురదుపదకగళల్లి వివరి ల్పట్టివె.

౫౨. సూర్యబింబదల్లి స్పర్శ-మోక్షగళాగువస్థానగళు-యీయరదుపక్కె-గళల్లికా ణిసల్పట్టసకలదేశగళొళగె సాధారణవాగిసూర్యబింబదవాయవ్యదిక్కినల్లి స్పర్శవూ ను-వుంటాగువదు-అందరే-ఆయాయదేశగళల్లిరువరుసూర్యనిగెఅభిముఖవాగి నింతాగసూ ర్యబింబదపరమోన్నతనేమియల్లి- (అందరే-సూర్యబింబదఅంచు-అల్లవే-శ్లోరే-) స్పర్శ వుఅధోభాగనేమియల్లి మోక్షవూనువుంటాగువదు - అదరలు త్తరమధురఆగ్రా-కా శి-కల్కత్తా-గంజాము-విశాఖపట్టణయీదేశగళల్లి మేలినపరమోన్నతనేమిగెస్వల్పభాగ దక్షిణదల్లియూ-తిరనల్వేలి-తిరంగోమలతిరువనందపురకన్యాకుమారికొళంబుయీదే శగళల్లి మేలిననేమిఅతిస్వల్పభాగవువుత్తరదల్లి-మిక్క-దేశగళల్లి పరమోన్నతనేమిగె సరియాగిస్పర్శవాగువదు-మేలాగిమంగళూరుమకార్ రబీకల్ -మైసూరు-పుదుచ్చేరి- యీదేశగళల్లియీయువక్కె-దక్షిణగళల్లి సూర్యబింబదఅధోభాగనేమిగె అతిస్వల్ప భాగవుత్తరదల్లియూ సదరుమంగళూరు మొదలాదవక్కె-వుత్తరదల్లిరువదేశగళల్లి మేలి కాణపడిశిదఅధోభాగనేమిగెసరియాగిగ్రహణవిమోచనఆగువదు.

౫౩. ఈకాలగళల్లియెల్లరు - గడియారవన్నిడిదు కాలనిర్ణయమాడువదార్థ రిందగ్రహణస్పర్శమధ్యమోక్షస్వదేశకాలగళను- ఘడియారదరీతియాగిఘంటెగళు నిమిషగళుయివగళొడనెఆపదకగళ ౧-౨-౮ నేకలముగళల్లిబరయల్పట్టివె - గడియారద కాలగళను ఉదయాదికాలగళన్నాగిమాడికొబేకేంద రెపదకగళల్లికాణిసల్పట్టస్పర్శ- మధ్యమోక్షకాలగళింద-సూర్యోదయకాలవన్ను - వ్యవకలనవమాడిమిక్క-దఘంటె గళునిమిషగళుయివగళల్లి - ఘంటెయను ౬౦ ఘళిగెదెశయింద మినీటుగళను ౬౦ విఘళి గెదెశెయిందలుగుణిసల్పట్టరె - సూర్యోదయాదిఘళిగెగళూవిఘళిగెగళుయేర్పడువ దు-ఆదరేఘడియారవన్నయిట్టుకొండవరు-శ్రైల్వే-అల్లవేతంతీఆఫీసుస్టేషనుగళల్లిరువ ఘడియారవన్నయిడిదాగలియిల్లవే- యావవిధదిందలూఅవరవరఘడియారగళను-ఆయా యస్వదేశకాలక్కె-తక్క-దాగెసరిమాడికొళ్ళబేకు.

౫౫. మొదలపదకద ౫ నేకలమినల్లి గ్రహణదవ్యాప్తియందు బరద్దక్కె-వివరవు - సూర్యబింబదదక్షిణోత్తరవ్యాసవు - (వ్యాసఅందరె - బింబదమధ్యభాగదల్లిఅడ్డళతె) శతాంశవన్నాగిమాడలాగిఅవగళొళగెయిష్టనెభాగగ్రహణవిడియువదెందదన్నూ -అదు

సూర్యబింబదదక్షిణ అల్లదే వుత్తరగోళదల్లి వ్యాపిసిదే యెందదన్ను తిళియపడిసు ౩౬-౪ కాంశదొళగిద్దేరి అర్ధ ౩౦ అగ్గదింద-అదరన్న అర్ధగ్రహణవెందూను - ౭౩ కే-ము కాల-లు-౨౭౪ గెముహ్వాగూ బేళి ౯౨౪ గెముకాల-లూమూరువిఘ- ౯౭ కే-ముహ్వా గూమూర్విఘసూవరే ౯౭౪ గెము కాల-లూమూర్విఘసూముకాల-గళి - యీవిధవాగితిళిదు కొళ్ళబేకు.

౩౬. యరడనేపదకదొళగె కాణిసిరువ పూర్ణగ్రహణాగళపట్టిణాగళిగె నిమీలన కాలగళువున్మీలనకాలగళు కొడదదాగెయిద్దరుఅదర ౩ నే కలమినల్లి కొడల్పట్టిరువ నిమీలనోన్మీలనానంతర కాలవిడిదుఅవగళన్నుసులభవాగితిళిదు కొళ్ళబహుదు - హ్యాగెందరే-నిమీలనోన్మీలనానంతర కాలద అర్ధభాగవన్ను గ్రహణమధ్యకాలదొళగెవ్యవకలనవమాడిదరూ-నిమీలనకాలవను-సంకలనమాడిదరు- వున్మీలనకాలవుయేర్పడువదు.

౩౭. యరడనేపదకద-౬-౭-నే కలమినల్లి హేళిదద్వాదశాంగుళఛాయయపరిమాణవన్నుతిళియువవిధహ్యాగెందరేయీకాలదొళగె సాధారణవాగివాడికెయాగిరువజాతియడినుందమాడల్పడువఅళతెగె సమవాదమట్టసక-వందడి - అందరేఉన్నెరడంగుళవుద్దవిరువవందుగుండుశంకువన్నునిట్టనేదువాగినిలిసి - అదరదెసెయిందఉంటాగువ ఛాయవన్నుమేలెశంకువినకెళ భాగఛాయాకుట్టిరువ వక్క-దల్లిద్దాఛాయఅగ్రదల్లి కుట్టివసూక్ష్మఛాయవన్నుదబ్బిళప్పగెకొరువ-ఛాయదవరిగిరువనెళవన్ను- మేలినఅంగుళ ప్రమాణదసంగడసరియాగిఅళయబేకు-యీవిధవాగితిళిదపరిమాణవు పదకదవళగెకాణిసిదవనిగెసరిపడువదాదకాలదొళగెస్పర్శమోక్షవుంటాగువదూ.

೫೮. ಶಾರ್ವರಿ ಗ್ರಹಣಾದಮುಖ್ಯಪಟ್ಟಣಗಳ ಸ್ವದೇಶ ಕಾಲವು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿವರವು.

ಪಟ್ಟಣಗಳ ಹೆಸರು	ಸ್ಪರ್ಶ ಕಾಲ	ಮಧ್ಯ ಕಾಲ	ಮೋಕ್ಷ ಕಾಲ	ಗ್ರಹಣ ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ದ್ವಾದಶಾಂಗುಳ ಶಂಕುಛಾಯ ಸ್ಪರ್ಶಕಾ	ದ್ವಾದಶಾಂಗುಳ ಶಂಕುಛಾಯ ಮೋಕ್ಷ	ಸೂರ್ಯೋದಯಕಾ
	ಘಂ-ಮಿ	ಘಂ-ಮಿ	ಘಂ-ಮಿ		ಅಂಗುಲ	ಅಂಗುಲ	ಘಂ-ಮಿ
ಉತ್ತರಮಥುರ	೬-೪೧	೭-೩೭	೮-೩೬	೫೫ - ದಕ್ಷಿ	——	೩೨।	೬-೪೫
ಆಗ್ರಾ	೬-೪೫	೭-೩೯	೮-೩೯	೫೬ - ದಕ್ಷಿ	——	೩೧	೬-೪೪
ಕಾಶೀ	೭-೬	೮-೨	೯-೪	೫೪ - ದಕ್ಷಿ	೧೩೨	೨೪	೬-೪೦
ಕಲಕತ್ತಾ	೭-೨೯	೮-೨೭	೯-೩೩	೫೩ - ದಕ್ಷಿ	೬೯ч	೧೯	೬-೩೪
ಗಂಜಾಂ	೭-೧೩	೮-೧೧	೯-೨೦	೬೬ - ದಕ್ಷಿ	೭೨	೧೮।	೬-೨೮
ಬೊಂಬಾಯಿ	೬-೧೭	೭-೧೫	೮-೨೦	೮೭ - ದಕ್ಷಿ	——	೨೮	೬-೨೮
ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ	೭-೨	೮-೩	೯-೧೩	೭೩ - ದಕ್ಷಿ	೮೮ч	೧೮ч	೬-೨೫
ಹೈದರಾಬಾದು	೬-೪೧	೭-೪೧	೮-೪೮	೮೨ - ದಕ್ಷಿ	೨೦೬	೨೧।	೬-೨೪
ಗುಂಟೂರು	೬-೪೯	೭-೫೦	೮-೫೯	೮೨ - ದಕ್ಷಿ	೧೧೯	೧೯।	೬-೨೨
ಬಂದರು	೬-೫೨	೭-೫೦	೯-೩	೮೧ - ದಕ್ಷಿ	೧೦೬	೧೮ч	೬-೨೨
ಬಳ್ಳಾರಿ	೬-೩೩	೭-೩೪	೮-೪೦	೯೧ - ದಕ್ಷಿ	೩೨೭	೨೧ч	೬-೨೦
ಕಡಪ	೬-೪೧	೭-೪೨	೮-೫೩	೯೦ - ದಕ್ಷಿ	೧೪೨	೧೯ч	೬-೧೯
ನೆಲ್ಲೂರು	೬-೪೬	೭-೪೮	೮-೫೮	೮೮ - ದಕ್ಷಿ	೧೧೫	೧೮।	೬-೧೯
ತಿರುಪತಿ	೬-೪೪	೭-೪೭	೮-೫೫	೯೧ - ದಕ್ಷಿ	೧೧೫	೧೮ч	೬-೧೭
ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ	೬-೪೮	೭-೫೦	೯-೦	೯೨ - ದಕ್ಷಿ	೧೦೦	೧೭ч।	೬-೧೬
ಮೈಸೂರು	೬-೩೩	೭-೩೪	೮-೪೧	೯೯ - ದಕ್ಷಿ	೧೭೩	೨೦	೬-೧೫
ಪುದುಚೇರಿ	೬-೪೬	೭-೪೯	೮-೫೯	೯೪ - ದಕ್ಷಿ	೯೮	೧೭ч	೬-೧೪
ಶೇಲಂ	೬-೩೯	೭-೪೧	೮-೪೯	೯೯ - ದಕ್ಷಿ	೧೨೪	೧೮ч	೬-೧೪
ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ	೬-೩೦	೭-೩೦	೮-೩೮	೯೯ч - ಉತ್ತ	೧೬೬	೨೦	೬-೧೩
ತಂಜಾವೂರು	೬-೪೪	೭-೪೫	೮-೫೬	೯೯ч। - ದಕ್ಷಿ	೯೭।	೧೭।	೬-೧೨
ನಾಗಪಟ್ಟಣ	೬-೪೬	೭-೪೮	೮-೫೮	೯೯ - ದಕ್ಷಿ	೯೧ч।	೧೭	೬-೧೨
ತಿರುಚ್ಚೂರು	೬-೩೨	೭-೩೨	೮-೪೧	೯೯ - ಉತ್ತ	೧೫೭	೧೯।	೬-೧೨
ಕೊಚ್ಚಿ	೬-೩೩	೭-೩೩	೮-೪೨	೯೭ - ಉತ್ತ	೧೪೨	೧೯	೬-೧೧
ದಕ್ಷಿಣಮಧುರ	೬-೪೦	೭-೪೨	೮-೫೧	೯೯ч - ಉತ್ತ	೧೦೬	೧೭ч	೬-೧೧
ತಿರುನಲ್ವೇಲಿ	೬-೪೦	೭-೪೧	೮-೫೦	೯೫ - ಉತ್ತ	೧೦೦	೧೭।	೬-೯
ತಿರುವನಂದಪುರ	೬-೩೬	೭-೩೭	೮-೪೫	೯೪ - ಉತ್ತ	೧೧೫	೧೮	೬-೮
ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ	೬-೩೯	೭-೪೧	೮-೫೦	೯೬ - ಉತ್ತ	೯೭ч	೧೭	೬-೭
ಕೊಳಂಬು	೬-೪೯	೭-೫೨	೯-೩	೯೬ - ಉತ್ತ	೬೯ч।	೧೫	೬-೬
ರಾಮೇಶ್ವರ	೬-೪೬	೭-೪೭	೮-೫೮	೯೯ч - ಉತ್ತ	೭೬	೧೬ч	೬-೧೦

౫౯. పూర్ణగ్రహణదముఖ్యపట్టణగళస్వదేశకాలవుమొదలాదవగళవివరవు.

పట్టణగళపేసరు	స్పర్శ కాల	మధ్య కాల	మోక్ష కాల	నిమీల నోన్మీల నాంతరం	ద్వాదశాంగుళ శంకుఛాయ స్పర్శకా	ద్వాదశాంగుళ శంకుఛాయ మోక్ష	సూర్యోదయకాలవు
	ఘం-మి	ఘం-మి	ఘం-మి	ఘం-మి	అంగుళం	అంగుళం	ఘం-మి
మంగుళూరు	౬-౨౫	౭-౨౫	౮-౩౧	౧-౫౭	౩౧౭	౨౧ч	౬-౧౬
మెరాకారా	౬-౩౦	౭-౩౦	౮-౩౬	౧-౪౭	౨౧౮	౨౧	౬-౧౫
బేకల్	౬-౨౬	౭-౨౬	౮-౩౪	౨ ౮	౩౧౭	౨౧|	౬-౧౫
మానందాడి	౬-౩౧	౭-౩౨	౮-౪౦	౨-౧౧	౧౯౩	౨౦	౬-౧౪
కరూ-నంబి	౬-౩౪	౭-౩౫	౮-౪౩	౧-౩౬	౧౬౨	౧౯ч	౬-౧౪
మాహి	౬-౨౮	౭-౨౯	౮-౩౭	౧-౫౪	౨౨౦	౨౦ч	౬-౧౪
నీలగిరియల్లి ఒత్తె	౬-౩౪	౭-౩౪	౮-౪౩	౨-౧౦	౧౫౪	౧౯ч	౬-౧౩
ఈరోడ్డు	౬-౩౪	౭-౪౦	౮-౪౯	౧-౩౨	౧౨౨	౧౮ч	౬-౧౩
అవనాశి	౬-౩౬	౭-౩౭	౮-౪౬	౨-౧౩	౧౩౭	౧౯	౬-౧౩
కోయంబుత్తూరు	౬-౩౫	౭-౩౫	౮-౪౫	౧-౫౫	౧౩౭	౧౯	౬-౧౩
తిరుచినాపల్లి	౬-౪౨	౭-౪౪	౮-౫౪	౧-౧౯	౧౦౫	౧౭ч	౬-౧౨
పట్టుకోట	౬-౪౫	౭-౪౭	౮-౫౬	౧-౩౭	౯౩	౧౭|	౬-౧౨
పుదుకోట	౬-౪౩	౭-౪౫	౮-౫౪	౨-౧౫	౯౮	౧౭|	౬-౧౨
అరంతాంగి	౬-౪౩	౭-౪౫	౮-౫౬	౨-౧౬	౯౬ч	౧౭	౬-౧౧
లంకల్లి-తిరుంకొ	౬-౫౪	౭-౫౭	౯ ౯	౧-౫౪	౬౭ч	౧౫	౬-౮

౬౦, మేలెపదశదల్లి కాణపడిశిద కాలమొదలాదవు - ఆయాయపట్టణగళిగె సరియాగియూ ఆపట్టణదసుత్తలిరువ ౧౦౦ మైలుదూరగళిగెవళపట్టణస్థళగళిగె తక్కహాగె ౪-అథవా-౫-మినీటుగళిగెమేలెవ్యత్యాసపడలారదు-ఆదాగ్యూ స్థూలదృష్టియాదబరియ కణ్ణిగెస్పష్టవాగిదృగ్గోచరవాగువదకెూ-మేలెపదకగళల్లికాణపడిశిదకాలక్కె యరడు అల్లవెమూరుమినిటుగళమేలెస్పర్శవుఅష్టుకాలక్కెముంచెమోక్షవువుంటాగువదు-ఈ యరడుమూరుమినీటుగళకాలగళిగెతక్కఛాయాప్రమాణవుపదశదల్లి తోరిశిరువస్పర్శ కాలఛాయక్కెసుమారుఅర్ధఅంగులవరివిగూకడిమెయాగియూ - మోక్షకాలఛాయక్కె అరెయంగుళఅధికవాగియూ-వ్యత్యాసబిద్దీతల్లచె - ఇదక్కె-ధికవాగలారదుతిగిరలుఇతర సిద్ధాంతిగళు-ఈగ్రహణవిషయదల్లి మాడియురువకాలగళుమిగిలువ్యత్యాసబీళతవె-అవగళన్నారిళిసువనిమిత్తవుఅవరుప్రచురపడిశిరుస్పర్శ-మోక్షకాలగళూ-ఆకాలగళొళగె వుంటాగతక్కద్వాదశాంగుళశంఖుఛాయాప్రమాణగళన్ను-ఈకెళగెవివరిసువదల్ల దెపరీతార్థ-వాఅవగళొడనె-నన్నగణితాగమకాలగళన్నరిళియపడిసుతలిదేనె,

౬౧. నన్నదూ-ఇతరసిద్ధాంతిగళదూను-గణితాగమస్పర్శమోక్షకాలగళిదూను-ఆకాలగళిగెతక్క-ద్వాదశాంగుళశంకుఛాయాప్రమాణవుదూను.

పట్టణంగళయూను. సిద్ధాంతిగళపేరుయూను	స్పర్శకాలవు		మోక్షకాలవు		గ్రహణావ్యాప్తి
	ఉద	శంకు	ఉక	శంకు	
చెన్నపురి.	ఘ వి	అంగుళ	ఘ వి	అంగుళ	
చె - రఘునాథాచార్యరు	౧-౧౮	౧౦౦	౬-౪౯	౧౨¾	¾౭½
నిమ్మగడ్డవేంకటనరసింహసిద్ధాంతి					
గ్రహలాఘవగణితప్రకారవు	౭-౧౬	౫౨	౮-౫౬	౧౩	¾ -
ప్రకాశాంతరగణితవు	౧ ౩	౧౭౫	౨-౭౩	౧౬¼	¾ -
ఆ - పకా[illegible]జ్యోతిస్యరు / క - అయ్యావయ్యంగారు	౧-౪౨	౨౩	౮- ౯	౧౪½	¾౦¼
నా - లక్ష్మీనరసింహసిద్ధాంతి	౭- ౭	౬౪	౮ - ౯	౧౪½	¾
క - సుబ్రహ్మణ్యసిద్ధాంతి	౭- ౫	౬౭	౮ - ౨	౧౪½	¾
" ప్రకాశాంతరగణితవు	౧-౫౨	౬౨	౫-౫౬	౭౦¾	
" చేశాంకరదల్లి	౧-౪౦	౨౯	౨-౩౦	౧౫¾	
తంజాపూరు					
చె - రఘునాథాచార్యరు	౧-౭౦	౯౨¼	౬-౪౯	౧౨¼	౧౦౦తో ౯¾
జ్యోతిస్యంసోమయ్యరు	౪-౭౪	౭౮½	——	——	½౭
కృష్ణశాస్త్రిమొదలగుగం	౧-౪౯	౨౧	౮-౧౧	౧౪	¾౬
కొచ్చి					
చె - రఘునాథాచార్యరు	౦-౫౫	౧౪౭	౬-౧౮	౧౯	¾౬½
కొచ్చిపంచాంగవు	౧-౪౫	౨౪	౨-౫౮	౧౪¼	¾౬
తిరువనంతపురం					
చె - రఘునాథాచార్యరు	౧ - ౯	౧౧౫	౬-౩౩	౧౮	¾౬
తిరువనంతపురం పంచాంగవు	౭-౩౬	౪౯	౨-౭౩	౧౫½	¾౬
గంజాం					
చె - రఘునాథాచార్యరు	౧-౫౭	౨౭	౨-౧౧	౧౮¼	½౬½
ఆసోట-సిద్ధాంతి	౭-౭౪	౫౮	౮-౧౮	౧౫½	¾
ఆగ్రా					
చె - రఘునాథాచార్యరు	౦ - ౩	——	౪-౪౨	౩౧	½ —
కామువనపంచాంగవు	౩ - ౫	౪౬½	౨-౩౨	౭౦	¼౬
ఉత్తరమథుర					
చె - రఘునాథాచార్యరు	౦*౧౧	——	౪-౩౨	౩౭¼	½౦¾
సీతేలాకాడిపంచాంగవు	౧ - ౫	౧౩౪	౬-౪౫	౨౭½	¼౬
బొంబాయిపట్టణవు					
చె - రఘునాథాచార్యరు	౦*౭౪	——	౪-౪౩	౭౮	¾ -
శ్రీబండుపంచాంగవు	౧ - ౦	౧౩౪	౨-౧౯	౧౨¾	¾

* ఉదయాత్పూర్వం,

౬౩. మేలెకాణపడిశిదపదకదజేశెయింద యితరసిద్ధాంతిగళుహేళియిరువ స్పర్శమోక్షకాలగళనుపరీక్షిశిదాగదృగ్గోచరకాలక్కె - సుమారు ౨-౩ ఘళిగెగళవరివిగూఅధికఆగువదు - ఛాయయొళగెస్పర్శకాలదల్లి ౧౦౦ అంగుళదవరివిగూ - మోక్షకాలగళొళగెఋక్తుఅంగుళవరివిగూకొరతెబిద్దిరువదు- మేలాగియాగ్రహణావువాయవ్యస్పర్శవాగ్యూ-ఆగ్నేయమోక్షవాగ్యూ-యిరలు-తిరువనంతపురవు - కొబ్బి - యాసిద్ధాంతిగళుపొర్ణమిత్ర-యల్లరూనూ-నైరుత్యస్పర్శఆగ్నేయమోక్షవెందుబరదుయిద్దారె-ఆస్తాసిద్ధాంతిగళాదరొ-అనేకలమినల్లి కాణపడిశిదతెరవాగి యీసూర్యగ్రహణారూ-ఆగ్నేయస్పర్శవాయవ్యమోక్షవెందూనుబరదుయిద్దారె,

౬౪. ఆ గ్రామకె పూర్వదిక్కినల్లి సుమారు ౧౦౦-౧౫౦ మైలుగళిగెవళపట్టిద్దవరిగెసూర్యోదయాత్పరదల్లి ౧౦ విఘళిగెగళొళగెస్పర్శపూను-వుత్తరమధురెగెపశ్చిమదల్లిరువవరిగె గ్రస్తోదయవాగ్యూ - యీపట్టణగళమధ్యయిరువవరిగెవుదయకాలదల్లి స్పర్శవుంటాగువదల్లదె-సీతలాఘాటి-కామవనవు-ఈపంచాంగగళల్లి హేళిదహాగెవుదయానంతర ౧-౩ ఘళిగెగళిగె మేలపట్టుస్పర్శఆగలారదు - యీగ్రహణ ఆస్థళగళల్లి కొంచహెచ్చుకడిమెయుదయకాలదల్లి స్పర్శఆగువదాదకారణ-పరీక్షిసలుమిగిలనుకూలవీళువదు-మోక్షకాలదొళగవరు ౨-౩ ఘళిగెవరివిగెతప్పితమాడిరువదూను - శంకుఛాయాంగుళప్రమాణవన్నిట్టుకొండు-పరీక్షిసలాగువదు-యివగళన్ను- యిన్నుఆదేశగళొళగెపరీక్షిసతక్క గ్రహసమాగమాది కాలగళన్ను - మేలెపంచాంగగళన్నుగణితమాడిదవరిగూయితరసిద్ధాంతిగళిగూతిళియపడిశిఆతప్పితగళను - పరీక్షామూలకవాగినిరూపిశికొళ్ళువదక్కె - ప్రసిద్ధిహొందిదవరాగియూ విద్వచ్ఛిఖవాగియూయిరువ - ఉ-వే॥ శ్రీమాన్ గోవర్ధననరంగాచార్యరుహేళియిద్దారె.

సంపూర్ణవు.

—

ಭಾಗವು	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು	ಭಾಗವು	ಪಂಕ್ತಿ	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೬	೨	ನುಸ್ನಾವು	ಸ್ನುನಾವು	೨೯	೪	ಸುರಾಬಂದರತ್ತಾ	ಸುರಾಬಂದರ
	೧೩	ವಿಶವ	ಶಾವ		೫	ಸರಿಸುತ್ತಾ	ಕರಿಸುತ್ತ
೮	೨	ಪುಟಾ	ಪುಂಟಾ		೧೨	ಸೂಡಿಯು	ಮೂಡಿಯು
	೩	ಪುಂಟಾ	ಪುಂಟಾ	೩೧	೫	ಅಮಷ್ಠಿ	ಅನುಷ್ಠಿ
೯	೫	ಮೂತ್ರಕೇ	ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ	೩೨	೧೨	ಅನುಪ್ಪಿಸುವ	ಅನುಷ್ಠಿಸುವ
	೭	ಮಕಿ	ಮರಿ	೩೩	೬	ಅಧಿಪಟ್ಟ	ಟ್ಯೈಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಪಟ್ಟ
	೧೦	ಗ್ರಕಣ	ಗ್ರಹಣ		೭	ಗ್ರಹಸ್ಥಿರಿಗೆ	ಗ್ರಹಣಸ್ಥಿರಿಗೆ
೧೦	೭	ಯಿಯಿರು	ಯಿರು	೩೪	೨	ಕೀಣ್ಣಕೆಯು	ಶೀಣ್ಣಕೆಯು
	೧೦	ನಾನಂಕರ	ನಾಂಕರ		೩	ಬಿಂಬಿಂದ	ಬಿಂಬದ
೧೧	೧೬	ಮೂಷು	ಮೂಷಕ		೧೭	ಗ್ರಹದಿಂದ	ಕಿರಣದಿಂದ
	೧೭	ಗಳನ್ನನಿ	ಗಳನ್ನ	೩೬	೧೨	ಸಂರಿಸುವ	ಸಂಬರಿಸುವ
೧೨	೪	ಫೋರ್ಕ್	ಪೋರ್ಕ್	೩೭	೬	ಕಣುಕುಮೆ ಣುಕೆಂದು	ಕುಣುಕು ಕು ಣುಕಾಗೆ
೧೩	೯	ಪುಗವಾಕಪ್ಪವಾ	ಅಗ್ರಪುಷ್ಯಾಗೆ				
	೧೨	ಕುಗಳಿಂ	ಕುಗಳಿಂ	೪೦	೬	ಸೂಕ	ಸೂತ್ರ
೧೯	೧	ಚೆಲಿ	ಡೇಳಿ	೪೩	೪	ರವಕೊಬ್ಬರು	ರ್ ಚಾಕರು
೨೦	೧೬	ಫೋಂದು	ಫೊಂದು		೮	ಜೋಯಿರಿಮಿ	ಜೋಚೇವು
	೧೮	ಈ ಸಂವತ್ಸ	೧೮ ಸಂವತ್ಸರ		೧೦	ಜದೀಮು	ಜಾಂ
೨೨	೨೨	ಗೊಷ್ಟು	ಗೊಟ್ಟು		೧೩	ಪಡ್	ಪಡ್
	೨೯	ವಾರ್ದ್ದವಲ್ಲವೆ	ವಾರ್ದ್ದಲ್ಲವೆ		೧೪	ರುಷ್ಟಿಂಡಾ	ಈಷ್ಟಿಂಡಿಯಾ
೨೩	೧	ರಾಶೀಕ	ರಾಶಿಕ	೪೪	೯	ಚಾಫು	ಫಾಕ್ಸ್
	೫	ಷರಿಜ	ಷಿರಿಜ		೧೪	ಪುತ್ತೆರ	ಪೂರ್ವ
	೧೭	ಗುಣಿನ	ಗುಣಿಸ		೧೮	ನಡುವಿನ	ಉದ್ದವಾದ
೨೪	೩	ಕುಂಡು	ಕಂಡು	೪೫	೧	ಕೋಣಾವು	ಗೋಳವು
	೭	ಪರಿಶಿರುವ	ಪಡಿಶಿರುವ	೪೬	೨	ಮೂಸಡಿ	ಮಡಿ
೨೪		ಅದರಕಿಳಿವಿಕಯು	ಇಲ್ಲದ್ದ		೧೩	ವ್ಯಾಪಾರಾ	ವ್ಯಾಪರಲಾ
೨೬	೭	ಮೀಲನಾನಂಕರ	ಮೀಲನಾಂಕರ	೪೭	೬	ದೋದಕ್ಕೈಮೂ ರುಮೂಕಡಿ	ದೊಂದಕ್ಕೆ ಮುವ ತ್ತೇಳುಮೈಲು
೨೭	೫	ಗಿಳಿವ	ವರಿಗೆ				
೨೭	೧೮	ಸಂವತ್ಸರ	೩ ಸಂವತ್ಸರ	೪೮	೧	ಸೇರಿದ	ಜೋರಗೆ
	೭	ವಾಗುವದೆಂ ದುಸೂರ್ಯಗ್ರ ಹಣವನ್ನುಬ ರದ	ವಾಗದಸೂರ್ಯಗ್ರ ಹಣಕ್ಕೆ ಬರದ ಪುದಯಾದಿ ಕಾ ಲಗಳು		೧೧	೪೩	೪೭
				೪೯	೧	ಸಂಘ	ಚಿಂದು
						ಶಾಖಿಕ	ಶಾಂತ
				೫೧		ಬಂಟವಾಲಾ ೩ವ	ಬಂಟುವಾಲಾ ೩
	೭	ಕಂಜಾಪುರುಸಿ	ಆಸ್ಥಾಸಿದ್ಧಾಂತಿ	೬೦	೨	ಪಟ್ಟಣ	ಪಟ್ಟ (ಜೋ
	೭	ಆಸ್ಥಾಸಿದ್ಧಾಂತಿ	ಕಂಜಾಪುರುಸಿ		೧೨	ವಾ	ವಾಗಿ

ఈ పుస్తకదల్లి సేరల్పట్టిరువ పటగళొళగె కాణిసిరువ రూపగళ వివరవు.

రూపవు - 1. ౯-౧౦ ఈ విభాగగళొళగె వివరిసిదంతెయాగి అమావాస్యె కాల దొళగె సూర్యను చంద్రను భూమియూ ఒందే రేఖెయొళగె చంద్రను భూమిగె అతిసమీపక్కె బందాగ సూర్యనిగె పూర్ణ గ్రహణవు పరమ దూరదల్లి బందాగ కంకణ గ్రహణవూ ఉంటాగువదెంబుదూ.

రూపవు - 2. పూర్ణిమా కాలదొళగె - సూర్యను భూమి చంద్రను ఈ మూరు ఒందు రేఖెయొళగె బందాగ భూఛాయదొళగె చంద్రను ప్రవేశిసువదే సియిందచంద్రనిగె పూర్ణ గ్రహణవుంటాగువదెంబుదన్ను తిళియపడి సుతిదె.

రూపవు - 3. ౧౨ నె విభాగదొళగె వివరిసియిరువ హాగె రాహు మండలవు సర్పా కారవు అందరె ఒందు మొరద హాగె ఇరువంతె.

రూపవు - 4. కేతు మండలవు ధ్వజాకారవు అందరె - ఒందు ధ్వజపటద హాగిదంతె.

రూపవు - 5. ఈ యెరడు రూపగళన్నూ నిజు హాగె సేరిసి నోడిదాగ ఒందు బిజ్జిహాగిద హావిన హాగె కాణబరుత్తెందు అదరన్ను తిళియపడిసుత్తె.

రూపవు - 6. ఈ సంవత్సర వృశ్చిక మాస ౨౨ నే తేదియొళగె పూర్ణ గ్రహణ ఛాయవ్యాపిసహోగువ దేశగళొళగెయు కాలగళొళగెయూ ఆకాశ దొళగె బరియ కణ్ణిగె తిళియబరువ దొడ్డ గ్రహనక్షత్రగళను తిళియపడిసువ పటవు - ఇదర వివరవు అదర పక్కదల్లి రూపదొళగె బరదిదె.

రూపవు - 7. ౩౮ నె విభాగగళొళగె వివరిసియిరువ హాగె సూర్య గ్రహణ కాలదొ ళగె సూర్యబింబవు కదిగెయదినద చంద్రన హాగెయు - అదక్కె బెళకు హాగి యు ప్రకాశిసువాగ బాడియిరకక్కె అదర శృంగగళ అగ్రగళొళగిం దు ఇల్ల వెయరడూను - ఒందు వ్యాపియాగిరువదెందెంబుదను కాణువ రిసుతిదె మేలాగి.

రూపవు - 8. • సూర్యబింబాంత్యవు - స్వర్ణకంతిధనుస్సిన హాగె సంపూర్ణవాగి కాణువ దువాగ అదు కుణికుత్తిరువంతాగియూ జపమాలెయ హాగె ఒందు వేళె కాణువదూ అంబువదన్ను తోరిసుత్తె.

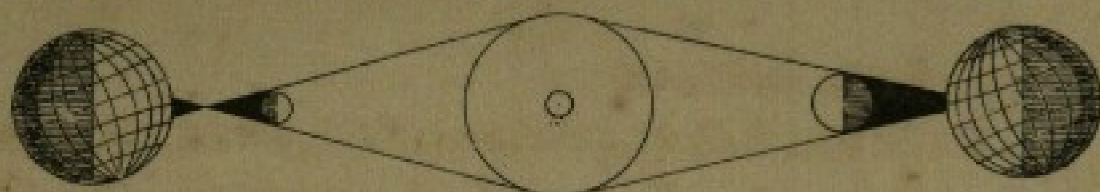
రూపవు - 9. ఈ సంవత్సర వృశ్చిక మాస ౨౨ నె తేదియొళగె ఉంటాగహోగువ పూర్ణ సూర్య గ్రహణ ఛాయవ్యాపిసువ దేశగళను తిళియపడిసువ పటవు - అల్లి నిరూపిసియిరువ ఇంగ్లీషు లిపియ వరతే ప్రకారపట్టణగళ హెసరుగళు అదర కెళగె బరదిదె.

ఈపుస్తకదమొదలుపేళికపటద.

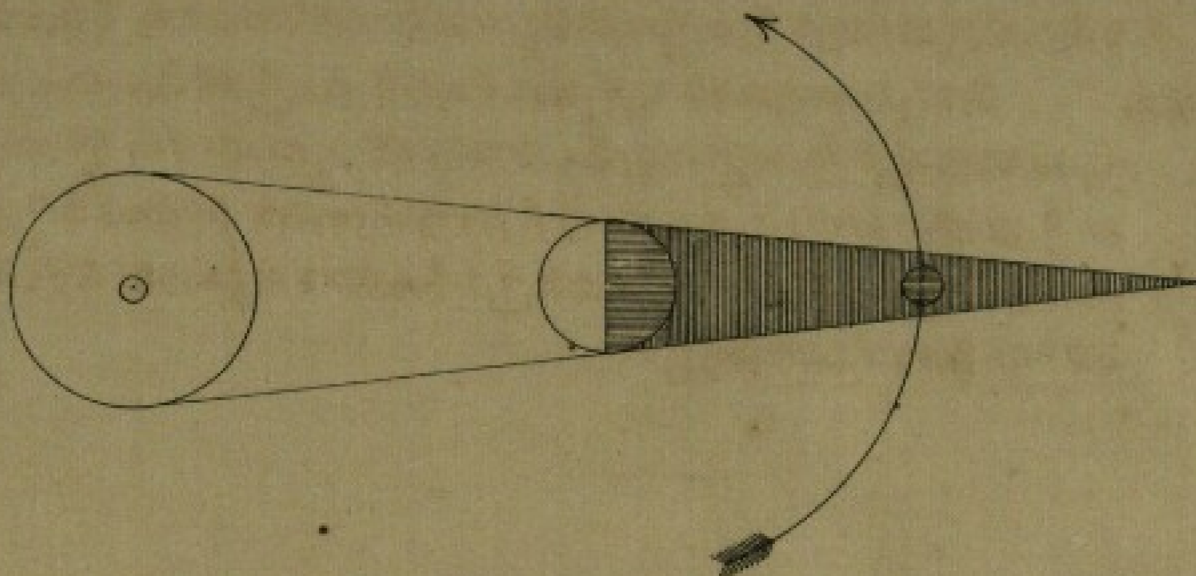
మొదలరూపవు — ౧౫నేవిభాగదొళగెవివరిశిరువహాగెచన్నపురినక్షత్రాఫీసుజ్యోతిషసిద్ధాంతియాదమేస్టర్ పోగ్సన్దొరెయవరువిభవసంవత్సరపూర్ణసూర్యగ్రహణవన్నుపరీక్షిసిదాగసూర్యబింబవుపూర్ణవాగి అదృశ్యవాదకూడలెసూర్యనముచ్చిదచంద్రనకెమ్మోబింబదసుత్తకాణపట్ట జ్యోతిఃపరివేషదస్వరూపవురక్తోత్థానదస్వరూపవూతిళియపడిసుత్తేమేలాగి.

యరడనెరూపవు — సూర్యబింబవుమరళి దృశ్యవాదకూడలె చంద్రనకెమ్మోబింబదసుత్తానుకాణపట్టరక్తోత్థానవుమొదలాదవగళస్వరూపగళను తిళియపడిసుత్తే-పూర్ణసూర్యగ్రహణదొళగెసాధారణవాగి తిళియువజ్యోతిఃపరివేషరక్తోత్థానమొదలాదవిచిత్రవినోదగళన్నుకురితు ౧౪-౧౫ విభాగగళొళగెవివరిసల్పట్టవె.

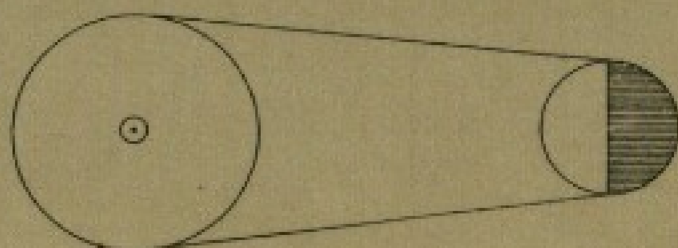
1

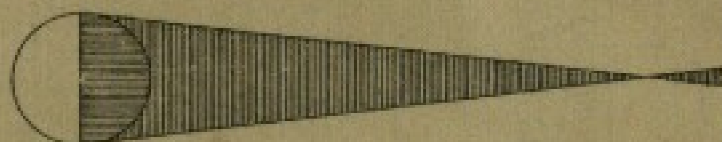
2

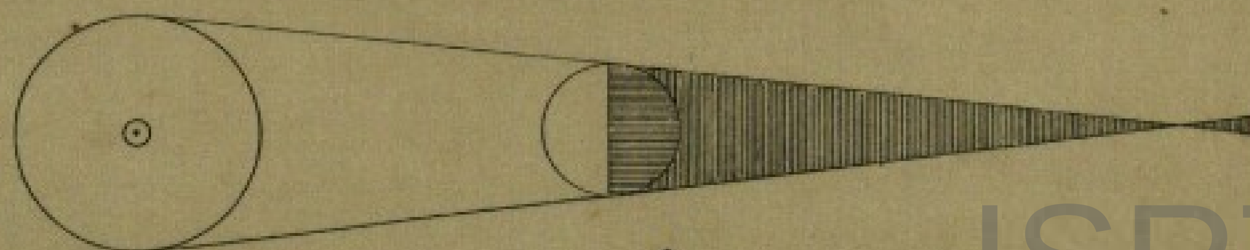
3

4

5

TRANSFER BY T. THAGARAJOO & LITHᴰ BY R. J. BALDREY GOV'T LITHO PRESS FORT Sᵀ GEORGE MADRAS OCTOBER 1871.

6

N

14

23

32

9

12

16

1

3

4

25 21

19

10 7

31 29

6

2

11

E W

26

5

24

33

18 15

30 27 22

28

17 8

20 13

S

7

8

ON STONE BY J. SHARES, LITH: BY [illegible] GOVT LITH: PRESS, FORT ST GEORGE

ಈಪಟದ-6-ನೇ ವಿಭಾಗದೊಳಗೆ.

ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರ ವೃಶ್ಚಿಕಮಾಸದೊಳಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಪೂರ್ಣಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರಗಳನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತೆ.

ಈಪಟವನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪುಬಿಂಬವನ್ನು ಆಕಾಶವಾಗಿಯೂ - N ಎಂಬುವ ಅಕ್ಷರವಿರುವ ಪಾರ್ಶ್ವವು ಉತ್ತರವಾಗಿಯೂ W ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿಯೂ S ದಕ್ಷಿಣವಾಗಿಯೂ E ಪೂರ್ವವಾಗಿಯೂ- ಈನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಗೀಚಿದ ರೇಖೆಗಳು ಸಂಧಿಸುವ ಮೇಲೆ ವೃತ್ತದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾನವನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪರಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಆಕಾಶದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಲೆಕ್ಕದ ಸಂಗಡ ಕಾಣಪಡಿಸಿರುವ ಅಂಕಿಗಳನು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಪಡಿಸಿದ ವಿವರವುಳ್ಳ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅದರ ವಿವರವು.

1 ಪುನರ್ವಸು ಯೋಗನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ೮ ಭಾಗಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ವಂಮನಕ್ಷತ್ರವು.

2 ಮೇಲಿರುವದಕ್ಕೆ ೨೩ ಭಾಗಗಳು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು.

3 ಪುನರ್ವಸು ಯೋಗನಕ್ಷತ್ರವು.

4 ಬೃಹಸ್ಪತಿ.

6 ಮಘೆ ಮೊಳು ಯೋಗನಕ್ಷತ್ರವು.

7 ಮೇಲೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಮೊದಲು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇನೆ ನಕ್ಷತ್ರವು.

9 ಸಪ್ತರುಷಿನಕ್ಷತ್ರಗಳೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡದು.

10 ಪುಬ್ಬೆ ಮೊಳು ಉತ್ತರನಕ್ಷತ್ರವು.

11 ಉತ್ತರನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣನಕ್ಷತ್ರವು.

14 ಧ್ರುವನಕ್ಷತ್ರವು.

15 ಚಿತ್ತಾನಕ್ಷತ್ರವು.

18 ಶುಕ್ರ

19 ಸ್ವಾತಿ

22 ವಿಶಾಖೆಯೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡನಕ್ಷತ್ರವು

24 ವಿಶಾಖೆಯೊಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದು

27 ಅನೋರಾಧಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು

28 ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಕ್ಷತ್ರದೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡದು

30 ಗ್ರಹಣಸೂರ್ಯನು

33 ಧೂಮಕೇತು ಬಾಲತುಕ್ಕೆ

ಮಿಕ್ಕ ಲೆಕ್ಕವುಳ್ಳ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ಜಿಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಯಿಲ್ಲಾ

ಕೆಲವು ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ- ಯಿಂಗ್ಲೀಷು ಜ್ಯೋತಿಷಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಮಾಡರ್ಯಕೀ ಎಂಬುವರೊಂದು ಧೂಮಕೇತುವಿನ ನಿಯತಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಸ್ಫುಟಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೇಷ್ಟ್ರು ಪಾಕ್ಸದೊರೆಯವರು ಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಮಾಸವಾಗ ಆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ಭಾಗಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ದ್ದರಾಗಿ ಪರಿವಾದಾನುತ್ತೆ- ಆ ಧೂಮಕೇತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದು ಸೂರ್ಯನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕತ್ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೇನೆ ಅದರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾ ತಿಳಿದು ಲಕ್ಷ್ಯ ಯಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ದೃಶ್ಯವಾದೀತೆಂದು ಅದ ಸಂತಿ ಯೂ ಪಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಪಡಿಸಿದೆ.

—

ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರ ವೃಶ್ಚಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಛಾಯಾಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಯಾಪಟದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಲೆಕ್ಕದ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಣಪಡಿಸಿದ ಪಟ್ಟಣಗಳಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ - ಛಾಯೆಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳು.

1 ಮುಲ್ಕೀ
2 ಮಂಗಳೂರು
3 ಬಂಟ್ವಾಳ
4 ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ
5 ಕಾಸರಕೋಟೆ
6 ಚಂದ್ರಗಿರಿ
7 ಬೇಕಲ್
8 ಪುಲ್ಲೇರಿ
9 ಮೇರ್ಕಾರಾ
10 ಕನ್ನನೂರು
11 ತಲಚ್ಚೇರಿ
12 ಮಾಹಿ
13 ಗ್ಯಾನೋಟ್
14 ವೀರಾಜಂದುರ್ಪೇಟೆ
15 ಪಿರಿಯಾಪಟಾಂ
16 ಮಾನಂದವಾಡಿ
17 ಕಳ್ಳೀಕೋಟೆ
18 ಬೇಪೂರು
19 ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣವು
20 ಮೈಸೂರು
21 ನಂಜಂಕೋಟೆ
22 ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ
23 ಗೂಡಲೂರು
24 ಉದಾರ್ನಹಳ್ಳಿ
25 ನೀಲಗಿರಿಯೊಳಗೆ ಬೆಟ್ಟ
26 ಪಾಲ್ಘಾಡು
27 ಕೋಯಂಬುತ್ತೂರು
28 ಸತ್ಯಮಂಗಲವು
29 ಅವನಾಸಿ
30 ಪೆರುಂದೊರೆ
31 ಕಾಂಗಿಯ
32 ಈರೋಡು
33 ಶಂಕಗಿರಿದುರ್ಗವು
34 ಶೇಲಂ
35 ಧಾರಾಪುರವು
36 ಪಳನಿ
37 ಅರವಕುರ್ಚಿ
38 ಕರೂರು
39 ನಾಮಕಲ್
40 ಡಿಂಡಿಕಲ್
41 ಮಣಪಾರೆ
42 ಮಧುರೆ
43 ಮೇಲೂರು
44 ತಿರುಚನಾಪಲ್ಲಿ
45 ಉಲಪ್ಪೂರು
46 ಶಿವಗಂಗೆ
47 ಪುದುಕೋಟೆ
48 ಗುಂಡ್ರಕೋಟೆ
49 ತಂಜಾವೂರು
50 ಕುಂಭಕೋಣವು
51 ಅರದಾಂಗಿ
52 ಮನ್ನಾರುಗುಡಿ
53 ಪಟ್ಟುಕೋಟೆ
54 ಮಣಮೇಲ್ಕುಡಿ
55 ರಾಮನಾಥಪುರವು
56 ತಿಲಗಂಬಾಡಿ
57 ನಾಗಪಟ್ಟಣವು
58 ವೇದಾರಣ್ಯವು
59 ರಾಮೇಶ್ವರವು
60 ಯಾಪ್ಪಣವು
61 ಮೊಲ್ಲಿಡ್ಡಿವೊ
62 ಅನರಾಜಪುರವು
63 ಕೋಕಿಲೆ
64 ತಿರುಂಗೋಮಲೆ
65 ಪಟ್ಟಿಕಲೊ

ಛಾಯೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅತಿದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳು.

66 ಕಂಡಿ
67 ತಿರಚ್ಚೂರು
60 ಕೊಚ್ಚಿ
69 ಕೋಟ್ಟಯಂ
70 ಕೊಲ್ಲಂ
71 ತಿರುವನಂತಪುರವು
72 ಶ್ರೀವಿಲಿಪುತ್ತೂರು
73 ತಿರುನಲ್ವೇಲಿ
74 ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ

ಛಾಯೆಗೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅತಿದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳು

75 ಬೆಂಗುಳೂರು
76 ಪುಂಗನೂರು
77 ಧರ್ಮಪುರಿ
78 ಚಿತ್ತೂರು
79 ವೇಲೂರು
80 ಆರ್ಕಾಡು
81 ಅರ್ಣಿ
82 ಕಾಂಚೀಪುರವು
83 ಚೆಂಗಲ್ಪಟ್ಟು
84 ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣವು
85 ಪುದುಚೇರಿ
86 ಕಡಲೂರು

DRAWN BY T. L. GENT AND LITH BY R. J. BALDREY GOVT LITH PRESS FORT ST GEORGE 1871